

Jura, Planter, Kvæg, Fjerkræ, Grise, Heste

Ny bekendtgørelse om anvendelse af gødning 1. august 2022

Læs bl.a. om fosforlofter for 2022/23 og frem, separering af husdyrgødning som ny ammoniakreducerende teknik, afslag på kvægundtagelsen hvis idømt bøde, administrative bødeforlæg, justerede harmoniregler, ændret anvendelsesområde og nye/ændrede definitioner.

Viden om

Antal sidebesøg: 177

Navnet på bekendtgørelsen er ændret

"Gødningsanvendelsesbekendtgørelsen" er kaldenavnet.

Bekendtgørelsens officielle navn er fra 1. august 2022 "Bekendtgørelse om jordbrugsvirksomheders anvendelse af gødning." Før hed den blot "bekendtgørelse om anvendelse af gødning". Tilføjelsen af "jordbrugsvirksomheders" sker for at afspejle bekendtgørelsens anvendelsesområde i navnet. (Dette er ændret til kun at omfatte jordbrugsvirksomheder).

Den aktuelle bekendtgørelse

Den gødningsanvendelsesbekendtgørelse, der gælder fra 1. august 2022, er nr. 1142 af 10. juli 2022.

En meget kort periode havde vi bekendtgørelse nr. 1102 af 29. juni 2022, men den er ophævet 1. august 2022 - samme dag, som den trådte i kraft. (Se § 30, stk. 2 i bkg. nr. 1142).

Læs også: [Ny bekendtgørelse om anvendelse af gødning 1. aug. 2021](#)

Ændringer i gødningsanvendelsesbekendtgørelsen pr. 1. august 2022

Fold alle ud

Ændringer i indledningen om hjemmel

I bekendtgørelsens indledning står de bestemmelser, som er hjemlen / bemyndigelsen for bekendtgørelsens bestemmelser. I indledningen er der sket følgende ændringer:

- Der henvises nu til den nye bemyndigelsesbestemmelse vedr. kvægundtagelsen i husdyrbrugloven § 5 a i stedet for til § 41, stk. 2, i gødskningsloven.
- Som konsekvens af ændringerne i husdyrbruglovens §§ 5c og 45a, ophæves henvisningen til § 45a. (Bemyndigelsen i husdyrbruglovens § 5c er blevet udvidet pr. 1. juli 2022, så ministeren kan fastsætte regler, der giver kommunerne mulighed for at påbyde konkrete erosionsforebyggende foranstaltninger. Denne bemyndigelse var tidligere i lovens § 45a, der nu er ophævet).

- Husdyrbruglovens § 54, stk. 1 er tilføjet, da den ved en fejl ikke var med. (Bemyndigelse til ministeren til at fastsætte regler om udøvelse af tilsyn. § 54, stk. 1 er hjemmel til gødningens anvendelsesbekendtgørelsen § 13 om tilsyn med overholdelsen af §§ 11 og 12).
- Husdyrbruglovens nye § 97a er tilføjet. (Paragraffen giver ministeren hjemmel til at fastsætte regler om administrative bødeforlæg. Denne bemyndigelse er udnyttet med en ny § 28 i gødningens anvendelsesbekendtgørelsen).

Se mere om ændringerne i husdyrbrugloven her på LandbrugsInfo i artiklen: [Husdyrbrugloven ændres pr. 1. juli 2022](#)

Anvendelsesområdet - § 1

Nyt stk. 1

Det hidtidige stk. 1 og 2 i § 1 er afløst af et nyt stk. 1, som er justeret, så bekendtgørelsens anvendelsesområde alene er jordbrugsvirksomheder. Det betyder, at bekendtgørelsen, ligesom øvrige regler om gødskning, gælder for virksomheder, der er registreret i Register for Gødningsregnskab.

Fødevarerministeriet oplyser i høringsbrevet (side 6), at det er en hensigtsmæssig forenkling af reglerne, der kan foretages uden væsentlige miljømæssige konsekvenser.

Påbud efter miljøbeskyttelsesloven § 42

Ministeriet bemærker, at kommunerne har mulighed for at udstede et påbud efter miljøbeskyttelseslovens § 42, hvis en bedrift, der efter justeringen af bekendtgørelsens anvendelsesområde ikke er omfattet af bekendtgørelsen, anvender gødning på en måde, der skønnes at medføre en nærliggende risiko for uhygiejniske forhold eller væsentlig forurening. Det svarer ifølge ministerieret til, hvordan kommunerne efter gældende ret kan regulere gødning fra dyrehold under grænsen for erhvervmæssigt dyrehold.

- Se ministeriets høringsbrev punkt 1.2. Justering af gødningsanvendelsesbekendtgørelsens anvendelsesområde, Side 5 – 7.

Ny § 1, stk. 1

"Denne bekendtgørelse finder anvendelse på jordbrugsvirksomheder."

Hidtidig § 1, stk. 1 og 2

"Stk. 1

Denne bekendtgørelse finder anvendelse på ejendomme med erhvervmæssigt dyrehold og på ejendomme uden erhvervmæssigt dyrehold, hvis der på ejendommen anvendes eller opbevares husdyrgødning svarende til produktionen fra et erhvervmæssigt dyrehold.

Stk. 2

Bekendtgørelsen finder endvidere anvendelse på jordbrugsvirksomheder, uanset om de er omfattet af stk. 1"

Undtagelserne vedr. atypiske dyrehold er ophævet

Undtagelserne i det hidtidige stk. 3 i § 1 er ophævet.

- Se ministeriets overvejelser i høringsbrevet punkt 1.2.2. Ophævelse af undtagelser vedr. atypiske dyrehold, side 7 – 10.

Hidtidig stk. 3

"Bekendtgørelsen finder ikke anvendelse på husdyrgødning fra:

1. Zoologiske haver og dyreparker, der er godkendt efter reglerne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/429 af 9. marts 2016 om overførbare dyresygdomme og om ændring og ophævelse af visse retsakter på området for dyresundhed.
2. Cirkusser, forlystelsesparker og lignende virksomheder, der som led i deres virksomhed fremviser levende dyr, som optræder for et publikum, omfattet af bekendtgørelse om hold og fremvisning af dyr i cirkus mv.
3. Virksomheder, der beskæftiger sig med sammenbringning af hovdyr, og som er godkendt efter bekendtgørelse om dyresundhedsmæssige krav til samlesteder og handelsbesætninger eller efter reglerne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/429 af 9. marts 2016

om overførbare dyresygdomme og om ændring og ophævelse af visse retsakter på området for dyresundhed.

4. Karantænefaciliteter omfattet af bekendtgørelse om krav til karantænefaciliteter og eksportkarantæner.
5. Permanente karantænefaciliteter til hunde, katte og fitter, der er godkendt efter reglerne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/429 af 9. marts 2016 om overførbare dyresygdomme og om ændring og ophævelse af visse retsakter på området for dyresundhed.
6. Stalde til dyrehold omfattet af lov om dyreforsøg.
7. Butikker med almindelig dyrehandel omfattet af bekendtgørelse om erhvervmæssig handel med dyr.
8. Dyrehold på politigårde.
9. Dyrehospitaler”.

Det hidtidige stk. 4 er nu stk. 2

Det nye stk. 2

”Reglerne i bekendtgørelsen finder ikke anvendelse, i det omfang de strider mod bestemmelser eller afgørelser truffet i medfør heraf om forebyggelse og bekæmpelse af husdyrsygdomme, zoonoser eller planteskadegørere i anden lovgivning.”

Nyt stk. 3 – undtagelse vedr. GMO

Fødevareministeriet vurderer, at bekendtgørelsen ikke bør anvendes på husdyrgødning fra genmodificerede dyr.

Nyt stk. 3

”Reglerne i bekendtgørelsen finder endvidere ikke anvendelse, i det omfang de strider mod bestemmelser eller afgørelser truffet i medfør heraf om brug af genetisk modificerede organismer inden for forskning og produktion.”

- Se ministeriets overvejelser i høringsbrevet punkt 1.2.3. Undtagelse for anvendelse i strid med bestemmelser eller afgørelser truffet i medfør heraf om brug af genetisk modificerede organismer inden for forskning og produktion, side 10 – 11.

Definitioner - § 3

Ny definition: Gødning – nr. 1

Som § 3, nr. 1, indsættes en definition af gødning:

”1) Gødning: Organisk gødning, kunstgødning og bioaske.”

Hensigten er at tydeliggøre, at gødning er et overbegreb, der dækker alle former for gødning.

Ny definition: Organisk gødning – nr. 2

Som § 3, nr. 2, indsættes en definition af organisk gødning:

”2) Organisk gødning: Stoffer, produkter og materialer af animalsk eller vegetabilsk oprindelse, der indeholder hovednæringsstofferne kvælstof eller fosfor, og som ikke er kunstgødning eller bioaske.”

Det er samme definition som i gødskningsbekendtgørelsen § 1, nr. 6.

Spildevandsslam - hvad er det?

Ministeriet bemærker i høringsnotatet (side 6), at man ved spildevandsslam forstår spildevandsslam fra rensningsanlæg.

Vejledning

Ministeriet skriver videre i høringsnotatet (side 6), at klarhed over indholdet af definitionen af organisk gødning, herunder sondringen til "affald til jord-bekendtgørelsen" og afgrænsningen af hvad der i gødningsanvendelsesbekendtgørelsen forstås ved spildevandsslam, bør ske i en vejledning og ikke i gødningsanvendelsesbekendtgørelsen. Miljøstyrelsen vil på baggrund af bemærkningerne uddybe sin vejledning om gødningsanvendelsesbekendtgørelsen.

Biochar / biokul – hvad er det?

I gødningsanvendelsesbekendtgørelsen er biochar omfattet af definitionen af organisk gødning.

Ministeriet skriver sådan i høringsnotatet side 5:

"Biochar eller biokul, som det også kaldes, er et restprodukt fra pyrolyse baseret på et vegetabilsk eller animalsk inputmateriale f.eks. halm eller fast husdyrgødning. Biochar indeholder kulstof. I gødningsanvendelsesbekendtgørelsen omfattes biochar af definitionen på organisk gødning. Biochar reguleres således ikke som bioaske. I de tilfælde, hvor gødningsanvendelsesbekendtgørelsen sonderer mellem fast og flydende organisk gødning, følger biochar reglerne for fast organisk gødning. Anvendelse af biokul til gødningsformål skal derfor overholde alle de krav, som gødningsanvendelsesbekendtgørelsen stiller generelt til gødning og konkret til (fast) organisk gødning. Biokul baseret på husdyrgødning er husdyrgødning i gødningsanvendelsesbekendtgørelsens forstand, og det skal derfor overholde alle de krav, som gødningsanvendelsesbekendtgørelsen stiller generelt til gødning og konkret til (fast) husdyrgødning."

Husdyrgødning – justering af nr. 3

Husdyrgødning er nu defineret sådan i § 3, nr. 3:

"Husdyrgødning: Følgende typer af gødning fra dyretyper, for hvilke der i bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning er fastsat normer for indholdet af kvælstof og fosfor, i enhver anden form end aske:

- a) Fast husdyrgødning.
- b) Flydende husdyrgødning.
- c) Mave- og tarmindeholdet fra slagtede husdyr.
- d) Bundfald."

Hidtidig definition (§ 3, nr. 1):

"Husdyrgødning: Følgende typer af gødning fra fugle (aves) og pattedyr (mammalia) bortset fra hunde og katte i enhver anden form end aske:

- a) Fast husdyrgødning.
- b) Flydende husdyrgødning.
- c) Mave- og tarmindeholdet fra slagtede husdyr.
- d) Bundfald.
- e) Blandinger af a-d.
- f) Blandinger af a-e med andre stoffer, produkter og materialer."

Ministeriet skriver i høringsnotatet side 12, at gødning fra andre dyretyper end fugle og pattedyr samt gødning fra hunde og katte ikke er husdyrgødning, men er omfattet af gødningsanvendelsesbekendtgørelsens regler om anden organisk gødning."

Ministeriet skriver (i høringsbrevet punkt 1.3.2. Justering af definition af husdyrgødning, side 12) om baggrunden for i 2018 at indsætte bestemmelser i definitionen om blandinger af husdyrgødning med andet, at det primært var hensynet til at tydeliggøre, at husdyrgødning ikke ved fortynding kan ophøre med at være husdyrgødning. Det gælder fortsat, at husdyrgødning forbliver husdyrgødning, uanset hvad det sammenblandes med.

Andre gødningstyper bliver ikke til husdyrgødning ved sammenblanding

Ministeriet skriver videre på side 13 i høringsbrevet:

"Fødevareministeriet finder samtidig, at det er hensigtsmæssigt at justere definitionen af husdyrgødning for at tydeliggøre, at selv om husdyrgødning ved sammenblandingen med andre gødningstyper forbliver husdyrgødning, så bliver andre typer af gødning ikke samtidig til husdyrgødning ved sammenblanding med husdyrgødning. Kunstgødning forbliver således kunstgødning og anden organisk gødning end husdyrgødning forbliver anden organisk gødning ved sammenblanding med husdyrgødning.

Det betyder f.eks., at både reglerne for husdyrgødning og kunstgødning skal overholdes ved udbringning af blandinger af husdyrgødning og

kunstgødning. Således skal både lukkeperioden for fast husdyrgødning og kunstgødning overholdes ved udbringning i efteråret af fast husdyrgødning beriget med kunstgødning, og de særlige dokumentationskrav til udbringning af kunstgødning i efteråret, jf. § 9, stk. 10, der bliver stk. 11, skal overholdes.

Det betyder f.eks. også, at ved overholdelsen af harmonireglen i gødningsanvendelsesbekendtgørelsens § 15, hvorefter der højst må tildeles 170 kg kvælstof fra organisk gødning pr. hektar, så skal kvælstoffet fra evt. kunstgødning tilsat husdyrgødningen ikke regnes med ved opgørelsen af, om en jordbrugsvirksomhed har overholdt harmonireglen. Dette kunne man fejlagtigt tro var tilfældet på baggrund af den gældende definition. Med andre ord skal husdyrgødning, kunstgødning og anden organisk gødning opgøres særskilt i gødningsregnskabet, selvom de blandes i gyllebeholderen eller i forbindelse med udbringning.”

Gødskningsbekendtgørelsen

Ministeriet oplyser (side 13 i høringsbrevet), at definitionen af husdyrgødning i gødskningsbekendtgørelsen forventes justeret tilsvarende, så husdyrgødning fortsat defineres ens på tværs af gødningsanvendelsesbekendtgørelsen og gødskningsbekendtgørelsen.

Efter Fødevareministeriets vurdering vil justeringen af definitionen af husdyrgødning ikke føre til ændringer i praksis.

Vejledning

Miljøstyrelsen vil vejlede om den justerede definition af husdyrgødning.

Nye definitioner affødt af separering af flydende husdyrgødning som ammoniakreducerende teknik (§ 7)

Definitionerne indsættes, fordi der med indarbejdelsen i bekendtgørelsens § 7 af separering af flydende husdyrgødning som en ny ammoniakreducerende teknik, opereres med nogle nye begreber, som det er relevant at definere.

Ny definition: separeret husdyrgødning – nr. 12

§ 3, nr. 12

”Separeret husdyrgødning: Flydende husdyrgødning, der ved separering er opdelt i en væskefraktion og en fiberfraktion.”

Ny definition: Væskefraktion – nr. 13

§ 3, nr. 13

”Væskefraktion: Den flydende fraktion fra separeret flydende husdyrgødning.”

Ny definition: Fiberfraktion – nr. 14

§ 3, nr. 14

”Fiberfraktion: Den faste fraktion fra separeret flydende husdyrgødning.”

Fast og flydende husdyrgødning - justering af nr. 4 og 7

I forlængelse de netop nævnte nye definitioner justeres definitionerne af fast og flydende husdyrgødning, så der henvises til henholdsvis fiberfraktion og væskefraktion. (I stedet for som nu at nævne forarbejdet husdyrgødning med en tørstofprocent på henholdsvis over og under 12).

Ny nr. 4

”Fast husdyrgødning: Faste ekskrementer, blandinger af faste ekskrementer med strøelse, herunder dybstrøelse og husdyrgødningsbaseret kompost og fiberfraktioner.”

Hidtidig nr. 4 (var nr. 2)

”Fast husdyrgødning: Faste ekskrementer, blandinger af faste ekskrementer med strøelse, herunder dybstrøelse og husdyrgødningsbaseret kompost, forarbejdet husdyrgødning med en tørstofprocent på 12 eller derover, samt blandinger af førnævnte.”

Ny nr. 7

”Flydende husdyrgødning: Ajle, møddingsaft, gylle, herunder i afgasset form, og væskefraktioner med et kvælstofindhold over 0,3 kg kvælstof pr. ton.”

"Flydende husdyrgødning: Ajle, møddingsaft, gylle, herunder i afgasset form, forarbejdet husdyrgødning med en tørstofprocent under 12 og et kvælstof-indhold over 0,3 kg N pr. ton, blandinger af disse og blandinger af førnævnte med andre stoffer, produkter og materialer, herunder i afgasset form, med-mindre blandingen er restvand."

Ministeriet skriver om afgrænsning af væske- og fiberfraktion / flydende og fast husdyrgødning i hørings-notatet punkt 2.2., side 6 – 7:

"Kategorisering af husdyrgødning i en fast og flydende del har til formål at gøre det muligt at skelne mellem fraktionerne i forhold til regler for gødningens anvendelse, hvor reglerne er forskellige for de to fraktioner på en række områder relateret til udbringning mv. Den gældende gødningsanvendelsesbekendtgørelse anvender en tørstofprocent på henholdsvis over og under 12. Der henvises til definitionen af fast husdyrgødning og til definitionen af flydende husdyrgødning. Fødevareministeriet finder, at forskellen på en fast og en flydende fraktion skal ses i forhold til udbringningsmulighederne. Således skal husdyrgødning, som kan udbringes med slæbeslange, slæbesko, sortjordsnedfælder eller græsnedfælder, karakteriseres som flydende. Husdyrgødning, hvor en ensartet udbringning med de nævnte maskiner ikke er mulig, fordi gødningen ikke er tilstrækkelig flydende, skal kategoriseres som fast husdyrgødning og udbringes efter reglerne herom. I praksis vil den kvantitative grænse på 12 pct. tørstofindhold ofte være retvisende, idet gødningstyper med et højere tørstofindhold i almindelighed ikke kan håndteres med pumper. Dette afhænger dog af tørstoffets karakter, og efter Fødevareministeriets vurdering kan der derfor ikke fastsættes en universel grænse. Miljøstyrelsen vil vejlede om, hvornår separeret flydende husdyrgødning er henholdsvis fast og flydende"

Definitionen af erhvervmæssigt dyrehold ophævet

Som konsekvens af ændringen af bekendtgørelsens anvendelsesområde ophæves definitionen af erhvervmæssigt dyrehold, da definitionen er overflødig. Definitionen var nr. 18 og så sådan ud:

"Erhvervmæssigt dyrehold: Et dyrehold, som overskrider størrelsesgrænserne for ikke-erhvervmæssigt dyrehold i henhold til bekendtgørelse om miljøregulering af visse aktiviteter."

Definitionen af en bedrift er udgået

Definitionen var nr. 19 og så sådan ud:

"En bedrift: En driftsenhed, der anvendes til landbrug, skovbrug, gartneri, frugtplantage, planteskole eller lignende virksomhed. Driftsenheden kan omfatte både ejede og forpagtede arealer. Driftsenhedens arealer kan være med eller uden landbrugspligt efter reglerne i lov om landbrugsejendomme."

Restvand – konsekvensrettelse af definition – nr. 20c

Der står nu "Væskefraktioner" i nr. 20 punkt c) i stedet for "Produkter fra forarbejdningsanlæg med en tørstofprocent på under 12."

Nr. 20

"Restvand: Følgende typer af væsker, hvor kvælstofindholdet i væsken er på 0,3 kg kvælstof pr. ton eller derunder:

- a) Malkerumsvand.
- b) Vand fra vask af foderrekvisitter og lignende fra almindelig landbrugsdrift.
- c) Væskefraktioner.
- d) Væske fra ensilageopbevaringsanlæg med ikke-saftgivende ensilage.
- e) Væske, der udelukkende er opsamlet fra ensilageopbevaringsanlæg senere end 1 måned fra ilægning af saftgivende ensilage.
- f) Vand fra vask af fjerkræstalde."

Jordbrugsvirksomhed - ændret definition – nr. 23

§ 3, nr. 23 er ændret, så jordbrugsvirksomhed nu defineres som en virksomhed, der er registreret eller registreringspligtig i Register for Gødningsregnskab efter lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om næringsstofreducerende tiltag.

Det er indsættelsen af "registreringspligtig", som er ændringen.

Ministeriet skriver sådan i høringsnotatet punkt 2.3, side 7:

"Med ændringen af gødningsanvendelsesbekendtgørelsens anvendelsesområde har Fødevareministeriet ønsket at ensrette anvendelsesområdet med (for, Red.) gødningsanvendelsesbekendtgørelsen med anvendelsesområdet for regler i og i medfør af gødskningsloven.

Det følger af gødskningslovens § 2, at lovens bestemmelser om gødningsanvendelse, jf. kapitel 2, omfatter virksomheder, der er registrerede eller registreringspligtige i Register for Gødningsregnskab efter § 5, stk. 2, eller § 6, medmindre andet fremgår af loven. Det vil sige, at gødskningsloven og regler i medfør heraf også omfatter registreringspligtige virksomheder.

På denne baggrund har Fødevareministeriet ændret definitionen af jordbrugsvirksomhed, så jordbrugsvirksomhed defineres som en virksomhed, der er registreret eller registreringspligtig i Register for Gødningsregnskab efter lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om næringsstofreducerende tiltag.”

Ny definition: Fælles komposteringsanlæg – nr. 29

Nr. 29

”Fælles komposteringsanlæg: Et anlæg, der ikke drives under samme CVR-nummer som en jordbrugsvirksomhed, og som via en kontrolleret aerob biologisk-teknisk behandling fremstiller et produkt, der er mere homogent end indgangsmaterialet.”

”Fælles komposteringsanlæg” er indsat i bekendtgørelsens bestemmelser 16, 17 og 18.

Vintersæd – justering af nr. 34

Forståelsen af hvad der er vintersæd skal være den samme i gødningsanvendelsesbekendtgørelsen og gødskningsbekendtgørelsen. Derfor ændres definitionen af vintersæd i gødningsanvendelsesbekendtgørelsen til at være en henvisning til de afgrødetyper, der er nævnt under overskriften vintersæd til modenhed i gødskningsbekendtgørelsens bilag 1, tabel 1.

Definitionen ser nu sådan ud:

”Vintersæd: De afgrødetyper, der er nævnt under overskriften ”vintersæd til modenhed” i bilag 1, tabel 1, til bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning.”

Den hidtidige definition, der var nr. 30:

”Vintersæd: Vinterhvede, vinterbyg, vinterrug eller triticale”.

Vinterraps fjernes ikke fra § 9, stk. 16

§ 9, stk. 16 oplister de afgrødetyper, som fast organisk gødning kan udbringes forud for i perioden fra efter høst til før etablering af afgrøder på arealer, hvor etableringen sker senest den 1. september. Ministeriet foreslog i forbindelse med høringen, at vinterraps skulle udgå af oplistningen. Efter input fra Landbrug & Fødevarer har ministeriet ændret mening, da vinterraps ikke er omfattet af definitionen af vintersæd.

- Se ministeriets høringsnotat punkt 2.4. Justering af definition af vintersæd mv., side 7 – 8

Afgrøder med et højt kvælstofoptag og en lang vækstsæson – tilføjelse til nr. 39

Nr. 39 (før nr. 35) ser nu sådan ud:

”Afgroder med et højt kvælstofoptag og en lang vækstsæson: Græs, græs-efterafgrøder, foderroer, rodcikorie, græs- eller cikorieudlæg eller blandinger af græs og cikorie med under 50 pct. kløver og lucerne.”

Tilføjelsen:

”eller blandinger af græs med cikorie med under 50 pct. kløver og lucerne”

Græs- eller cikorieudlæg – tilføjelse til nr. 41

Nr. 41 (før nr. 38) ser nu sådan ud:

”Græs- eller cikorieudlæg: Græs eller cikorie eller blandinger af græs og cikorie med under 50 pct. kløver og lucerne.”

Tilføjelsen:

”med under 50 pct. kløver og lucerne”

Ny definition af erklæring samt ensretning af dokumentationskrav - nr. 46

Definitionen af erklæring:

"Erklæring: Samling af elektroniske eller manuelle registreringer, hvis rigtighed den ansvarlige for driften indestår for, og som kan fremvises i en for tilsynsmyndigheden læsbar form."

I en del af gødningsanvendelsesbekendtgørelsens bestemmelser er der krav om en erklæring som dokumentation for overholdelse af en forpligtigelse eller et forbud.

Erklæringerne har alle til formål at gøre det muligt for tilsynsmyndigheden at kontrollere, at jordbrugsvirksomheden overholder bekendtgørelsens krav om de handlinger og undladelser, de foretager.

Ministeriet mener ikke, erklæringens form er afgørende, når bare erklæringen er læsbar, og den ansvarlige for driften står inde for dens rigtighed.

Ministeriet skriver i høringsbrevet punkt 1.3.5, side 15 – 16:

"En erklæring vil således kunne opfylde sit formål, uanset om den består af mailede eller printede elektroniske registreringer i en logfil f.eks. fra det markregistreringsprogram, som jordbrugsvirksomheden i øvrigt anvender, eller om erklæringen er udfærdiget som et fysisk dokument underskrevet af eller på vegne af den ansvarlige for driften af jordbrugsvirksomheden."

Opbevaringsperiode

Da straffeansvaret for overtrædelser af gødningsanvendelsesbekendtgørelsen forældes efter 5 år, skal dokumentation for overholdelse af bekendtgørelsens krav som udgangspunkt opbevares i 5 år.

Dette udgangspunkt gælder dog ikke erklæringerne omfattet af bilag 2. De skal først udarbejdes på Landbrugsstyrelsens forlangende, og der er derfor efter Ministeriets vurdering ikke behov for, at de opbevares i 5 år.

At straffeansvaret er 5 år, følger af, at bekendtgørelsen er udstedt med hjemmel i husdyrbrugloven, der i § 94 fastsætter, at forældelsesfristen for strafansvaret for overtrædelse af bestemmelser i regler udstedt i medfør af loven, er 5 år.

Ensretning af bestemmelserne om erklæring

Bekendtgørelsens forskellige bestemmelser om erklæring ensrettes, så der generelt stilles krav om en erklæring, og om at erklæringen opbevares i 5 år.

Dog skal erklæringerne efter bilag 2, nr. 2 og 3, ikke opbevares i 5 år, da de udarbejdes og udleveres til tilsyns-myndigheden på forlangende.

Præcisering af udbringningsteknikken udlægning ved slange eller slæbesko – § 6, stk. 1 og 2

I § 6 stk. 1 er "slange" ændret til "slæbeslange".

I stk. 2 er det præciseret, at udlægningsudstyret ved udlægning ved slæbeslange eller slæbesko skal være i kontakt med jordoverfladen, og at gødningen skal lægges på jordoverfladen.

Ifølge ministeriet er hensigten med bestemmelsen at minimere den tid, hvor gødningen er i kontakt med luften, og at minimere overfladen af den udlagte gødning mest muligt. Med bestemmelsen præciseres det indirekte, at gødningen ikke må pumpes ud med et tryk, der forårsager sprøjt.

- Se ministeriet høringsbrev punkt 1.4, side 16

§ 6, stk. 1 og 2 ser nu sådan ud:

"Udbringning af flydende husdyrgødning må kun ske ved udlægning ved slange, slæbesko eller ved nedfældning.

Stk. 2.

Ved nedfældning skal den flydende husdyrgødning nedfældes til under jordoverfladen, og der må alene være en ubetydelig mængde flydende husdyrgødning over jordoverfladen efter nedfældning. Ved nedfældning på arealer uden etablerede afgrøder til høst skal nedfældningsrenderne være tildækkede efter nedfældningen. Ved nedfældning i fodergræs, frøgræs og etablerede afgrøder til høst skal nedfældningsrender helt kunne

 deholde den udbragte mængde gødning.

Separering af husdyrgødning som ny ammoniakreducerende udbringningsteknik - § 7, stk. 1 og 7

Udbringning af væskefraktion er tilføjet som en ammoniakreducerende udbringningsteknik, der kan bruges til at opfylde kravet i § 6, stk. 3.

Udbringning af væskefraktion skal overholde kravene i stk. 7.

Stk. 1 ser nu sådan ud:

"Kravet i § 6, stk. 3, om anvendelse af en teknik, der reducerer ammoniak-emissionen, skal opfyldes ved nedfældning af husdyrgødning, ved forsuring af husdyrgødning inden eller i forbindelse med udbringningen eller ved udbringning af væskefraktion. I områder omfattet af § 5, stk. 1, skal kravet dog opfyldes ved nedfældning af husdyrgødningen. Forsuring af husdyrgødning skal overholde kravene i stk. 2-6. Udbringning af væskefraktion skal overholde kravene i stk. 7."

Stk. 7 ser nu sådan ud:

"Ved anvendelse af udbringning af væskefraktion som ammoniakreducerende teknik må tørstofindholdet ikke overstige følgende:

1. 3,9 pct. tørstof i væskefraktionen fra uafgasset separeret husdyrgødning fra kvæg.
2. 3,6 pct. tørstof i væskefraktionen fra afgasset separeret husdyrgødning fra alle dyretyper."

Se ministeriets beskrivelse af og bemærkninger om separering af husdyrgødning i:

- Høringsbrevet punkt 1.5, side 16 – 19
- Høringsnotatet side 9 – 14

Bemærk, at der er ændringer i høringsnotatet i forhold til det oprindelige forslag behandlet i høringen. Det er ang. indarbejdning af fiberfraktionen i jorden. Det oprindelige forslag om krav om nedpløjning af fiberfraktioner er ændret til krav om nedbringning i § 10, stk. 2. Nedbringning er defineret i stk. 6.

Dokumentation

Se § 7, stk. 8 om krav til dokumentation for overholdelsen af stk. 7.

Stk. 8 var før stk. 7 og er nu udvidet med nr. 5.

I nr. 1 er "logbog eller" udgået, så der kun står "erklæring".

Stk. 8.

"Den ansvarlige for driften skal kunne dokumentere overholdelsen af stk. 1-5 og 7 ved opbevaring af en erklæring om tidspunktet for udbringningen, om-fanget af udbringningsarealer, der er omfattet af § 6, stk. 3, og den udbragte mængde husdyrgødning samt en af de nr. 1-5 nævnte typer af dokumentation:

1. Dokumentation for nedfældningen enten i form af faktura fra maskinstation eller internt regnskab fra markdriftsfællesskab, hvoraf jordbrugsvirksomhedens udbringningsarealer fremgår, eller i form af erklæring om den foretagne nedfældning, hvis eget nedfældningsudstyr er anvendt.
2. Dokumentation for forsuring i forbindelse med udbringning i form af kvittering for indkøb af den tilstrækkelige mængde syre.
3. Dokumentation for forsuring i opbevaringsanlægget i form af kvittering for indkøb af den tilstrækkelige mængde syre samt en forsuringssattest for hver af de foretagne forsuringer, der indeholder de oplysninger, der fremgår af bilag 1.
4. Dokumentation for forsuring i stalden i form af den dokumentation, der kræves efter husdyrbrugets tilladelse eller godkendelse, jf. stk. 5.
5. Dokumentation for tørstofindhold, totalkvælstof og ammoniumkvælstof i husdyrgødningen før separering og af væskefraktionen og fiberfraktionen efter separering. Analyse af tørstofindholdet skal foretages af et laboratorium, der er akkrediteret til udførelse af kemiske

analyser af gødning af Den Danske Akkrediteringsfond (DANAK) eller et tilsvarende akkrediteringsorgan, som er medunderskriver af European co-operation for Accreditation's multilaterale aftale om gensidig anerkendelse. Prøverne til analyser skal være udtaget repræsentativt.”

Hidtidig stk. 7

”Den ansvarlige for driften skal kunne dokumentere overholdelsen af stk. 1-4 ved opbevaring af en erklæring om tidspunktet for udbringningen, omfanget af udbringningsarealer, der er omfattet af § 6, stk. 3, og den udbragte mængde husdyrgødning samt en af de nr. 1-4 nævnte typer af dokumentation:

1. Dokumentation for nedfældningen enten i form af faktura fra maskinstation eller internt regnskab fra markdriftsfællesskab, hvoraf bedriftens udbringningsarealer fremgår, eller i form af logbog eller erklæring om den foretagne nedfældning, hvis eget nedfældningsudstyr er anvendt.
2. Dokumentation for forsuring i forbindelse med udbringning i form af kvittering for indkøb af den tilstrækkelige mængde syre.
3. Dokumentation for forsuring i opbevaringsanlægget i form af kvittering for indkøb af den tilstrækkelige mængde syre samt en forsuringssattest for hver af de foretagne forsuringer, der indeholder de oplysninger, der fremgår af bilag 1.
4. Dokumentation for forsuring i stalden i form af den dokumentation, der kræves efter husdyrbrugets tilladelse eller godkendelse, jf. stk. 5”.

Kunstgødning - bladgødskning som ny ammoniakreducerende teknik ved tildeling af ureabaserede kvælstofforbindelser mv. - § 8

Ændringer i stk. 1

Stk. 1 er ændret, så betingelserne knyttet til udbringning af højemissionskunstgødning ikke omfatter ureabaserede kvælstofforbindelser med op til 6 pct. kvælstof på udbringningstidspunktet.

Ministeriet skriver sådan i høringsbrevet side 21:

”Fødevareministeriet finder endvidere, at det er hensigtsmæssigt at lade den eksisterende bagatelgrænse, hvorefter bestemmelserne om højemissionskunstgødning ikke omfatter ureabaserede kvælstofforbindelser (amidkvælstof) med under 6 pct. kvælstof finde anvendelse også på kunstgødninger, der er fortyndet ned under denne grænse og ikke kun på kunstgødninger, der fra producentens side holder sig under grænsen på 6 pct. kvælstof. Fødevareministeriet foreslår derfor, at § 8, stk. 1, ændres, så det fremgår af bestemmelsen, at betingelserne knyttet til udbringning af højemissionskunstgødning ikke omfatter ureabaserede kvælstofforbindelser med op til 6 pct. kvælstof på udbringningstidspunktet.”

Ændringer i stk. 1, nr. 3

§ 8 er ændret, så der ikke er krav om at tilsætte ureainhibitor ved bladgødskning med maksimalt 20 kg urea-N pr. hektar, hvortil der er tilsat et spredklæbemiddel. Dette er fastsat i stk. 1, nr. 3.

- Læs om baggrunden for ændringen i ministeriets høringsbrev punkt 1.6., side 19 ff.

Bemærk i forhold til nr. 3 at det oprindelige forslag er ændret efter input fra Landbrug & Fødevarer. Det foreslåede krav om, at bladgødskningen foretages med en metode, hvor spildet til jordoverfladen i videst muligt omfang begrænses, er ikke taget med i den endelige formulering af bestemmelsen.

Ændringer i stk. 3 - dokumentationskrav justeret

Alle, der tildeler kunstgødning, der indeholder ren diammoniumsulfat (svovlsur ammoniak) eller kunstgødning, der indeholder ureabaserede kvælstofforbindelser (amidkvælstof) i perioden 1. februar til 1. april, skal kunne dokumentere overholdelsen af stk. 1. Det sker ved at opbevare en erklæring om:

- tidspunktet for udbringningen og
- angivelse af udbringningsarealer og

- opgørelse af mængden af tildelt ren diammoniumsulfat eller ureabaseret kvælstofgødning og
- en af de følgende 4 nævnte typer dokumentation:
 - 1) Dokumentation for nedfældning, nedbringning og placering i forbindelse med såning skal ske enten i form af faktura fra maskinstation eller internt regnskab fra markdriftsfællesskab, hvoraf jordbrugsvirksomhedens udbringningsarealer fremgår, eller i form af erklæring om den foretagne nedfældning, hvis eget udbringningsudstyr er anvendt.
 - 2) Dokumentation for anvendt ureaseinhibitor med angivelse af indhold af ureaseinhibitor og kvittering for indkøb heraf.
 - 3) Dokumentation i form af kvittering for indkøb af sprede-klæbemiddel og erklæring om, at betingelserne i stk. 1, nr. 3, er overholdt.
 - 4) Dokumentation i form af en erklæring om, at vilkårene i Miljøstyrelsens dispensation og producentens forskrifter er efterfulgt.

Oplysningerne skal opbevares og kunne fremvises på forlangende i 5 år. Det fremgår af stk. 4.

Bemærk ang. svovlsur ammoniak (diammoniumsulfat)

Ministeriet skriver i høringsnotatet, at det på baggrund af bemærkninger under høringen fra Landbrug & Fødevarer har præciseret i § 8, at reguleringen angår svovlsur ammoniak i ren form.

- Se hertil ministeriets høringsnotat punkt 5.1., side 14 – 15.

Lovtekniske ændringer

Udover det allerede omtalte er der sket ændringer i paragraf 8's opbygning for at lette læsbarheden.

§ 8 ser nu sådan ud:

"Udbringning af kunstgødning, som indeholder ren diammoniumsulfat (svovlsur ammoniak), uden for perioden 1. februar til 1. april og udbringning af kunstgødning, som indeholder ureabaserede kvælstofforbindelser (amidkvælstof) med mere end 6 pct. kvælstof på udbringningstidspunktet, skal overholde én af følgende betingelser:

1. Udbringningen af kunstgødningen sker ved nedfældning, ved nedbringning inden 4 timer eller ved placering i forbindelse med såning.
2. Kunstgødningen, der indeholder ureabaserede kvælstofforbindelser (amidkvælstof), er tilsat den af ureaseinhibitorproducenten anbefalede mængde ureaseinhibitor.
3. Kunstgødningen, der indeholder ureabaserede kvælstofforbindelser (amidkvælstof), sprøjtes direkte på afgrødens blade. Kunstgødningen skal være tilsat et sprede-klæbemiddel. På de arealer, hvor afgrødernes blade sprøjtes med kunstgødning efter reglerne i 1. og 2. pkt., må der højst tildeles 20 kg urea-N pr. hektar hver tredje dag.
4. Kunstgødningen anvendes i overensstemmelse med betingelserne i Miljøstyrelsens tidligere meddelte dispensation. Dispensationen er tilgængelig på Miljøstyrelsens hjemmeside.

Stk. 2.

Miljøstyrelsen kan forlænge den i stk. 1, nr. 4, nævnte tidligere meddelte dispensation. Miljøstyrelsen kan i forlængelsen af dispensationen ændre i vilkårene, herunder ophæve eksisterende vilkår og fastsætte nye vilkår for virksomhedens tilvejebringelse af dokumentation for den ammoniakreducerende effekt og for anvendelsen af gødningen hos de jordbrugsvirksomheder, der tildeler kunstgødning omfattet af virksomhedens dispensation.

Stk. 3.

Den, der tildeler kunstgødning, der indeholder ren diammoniumsulfat (svovlsur ammoniak), eller kunstgødning, der indeholder ureabaserede kvælstof-forbindelser (amidkvælstof), skal kunne dokumentere overholdelsen af stk. 1 ved opbevaring af en erklæring om tidspunktet for udbringningen, anvendelse af udbringningsarealer, opgørelse over mængden af tildelt ren diammoniumsulfat (svovlsur ammoniak) eller ureabaseret kvælstofgødning (amidkvælstof) samt en af de i nr. 1-4 nævnte typer af dokumentation.

1. Dokumentation for nedfældning, nedbringning og placering i forbindelse med såning skal ske enten i form af faktura fra maskinstation eller internt regnskab fra markdriftsfællesskab, hvoraf jordbrugsvirksomhedens udbringningsarealer fremgår, eller i form af erklæring om den foretagne nedfældning, hvis eget udbringningsudstyr er anvendt.

2. Dokumentation for anvendt ureaseinhibitor med angivelse af indhold af ureaseinhibitor og kvittering for indkøb heraf.

3. Dokumentation i form af kvittering for indkøb af sprede-klæbemiddel og erklæring om, at betingelserne i stk. 1, nr. 3, er overholdt.

4. Dokumentation i form af en erklæring om, at vilkårene i Miljøstyrelsens dispensation og producentens forskrifter er efterfulgt.

Stk. 4.

Den ansvarlige for driften skal opbevare dokumentationen i 5 år og fremvise den på forlangende i forbindelse med kontrol"

Hidtidig § 8

" Udbringning af diammoniumsulfat (svovlsur ammoniak) uden for perioden 1. februar til 1. april og udbringning af kunstgødning, som indeholder ureabaserede kvælstofforbindelser (amidkvælstof), skal ske ved nedfældning, ved nedbringning inden 4 timer eller ved placering i forbindelse med såning, jf. dog stk. 2.

Stk. 2.

Udbringning af ureabaserede kvælstofforbindelser (amidkvælstof) kan ske uden nedfældning, nedbringning inden 4 timer eller ved placering i forbindelse med såning, såfremt der er tilsat den af ureaseinhibitorproducenten anbefalede mængde ureaseinhibitor, eller gødningen højst indeholder 6 pct. kvælstof.

Stk. 3.

Bedrifter, der uden for perioden 1. februar til 1. april udbringer kunstgødning, uden nedfældning, nedbringning inden 4 timer eller ved placering i forbindelse med såning, skal kunne dokumentere, at gødningen ikke indeholder di-ammoniumsulfat (svovlsur ammoniak).

Stk. 4.

Bedrifter, der udbringer ureabaserede kvælstofforbindelser (amidkvælstof) uden nedfældning, nedbringning inden 4 timer eller ved placering i forbindelse med såning, skal kunne dokumentere, at den af producenten anbefalede mængde ureaseinhibitor er tilsat, eller at gødningen højst indeholder 6 pct. kvælstof.

Stk. 5.

Miljøstyrelsen kan efter ansøgning fra virksomheder, der sælger flydende kunstgødning, dispensere til at bedrifter kan anvende andre metoder til reduktion af ammoniakemissionen end de, der fremgår af stk. 2-4. Miljøstyrelsen kan i dispensationen til virksomheden fastsætte vilkår, herunder om tilvejebringelse af dokumentation for den ammoniakreducerende effekt inden for en fastsat tidsfrist, og vilkår, som de bedrifter, der anvender gødningen, skal overholde. Ansøgning om dispensation skal være indgivet senest den 1. januar 2020. Miljøstyrelsen kan forlænge en dispensation og ændre i vilkårene, herunder ophæve eksisterende vilkår og fastsætte nye vilkår".

Ny præciserende bestemmelse om arealer med grøngødning - § 9, stk. 5

I et nyt stk. 5 præciseres det, at arealer med grøngødning, der gødes i efteråret, samtidig kan udgøre MFO-efterafgrøder.

Den nye bestemmelse skal ses i sammenhæng med stk. 4, hvorefter arealer omfattet af stk. 3, nr. 3 ikke samtidigt kan anvendes til at opfylde regler om udlægning af arealer etableret med efterafgrøder efter gødskningsloven eller anden lovgivning.

Stk. 5

"Arealer omfattet af stk. 3, nr. 3, der senest er etableret den 1. august, kan samtidig anvendes til opfyldelse af plantedækkekravet i bilag 2, nr. 9, og til efterafgrøder som led i opfyldelse af forpligtelsen til at udlægge miljøfokusområder i henhold til bekendtgørelse om direkte støtte til landbrugere efter grundbetalingsordningen m.v."

Stk. 3, nr. 3 (ny forenklet formulering)

Ministeriet skriver i høringsbrevet (side 23), at der er tale om en præcisering. Det er ikke hensigten at ændre retsstillingen.

"I perioden fra efter høst til før 1. oktober må der udbringes flydende organisk gødning, bundfald og kvælstofholdig kunstgødning på arealer omfattet af nr. 1-3:

..

3) Arealer, hvor der senest 20. august etableres grøngødning med gul sennep, olieræddike eller blandinger heraf, og hvor der efterfølgende

etableres sukkerroer, hvor der er indgået kontrakt med en sukkerfabrik om afsætning af sukkerroerne.”

Stk. 4 (ny formulering for at ensrette med plantedækkebekendtgørelsen)

”Arealer omfattet af stk. 3, nr. 3, kan ikke samtidig anvendes til følgende:

- 1) Opfyldelse af krav om udlægning af arealer etableret med efterafgrøder i medfør af lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om nærings-stofreducerende tiltag.
- 2) Opfyldelse af øvrige krav om udlægning af arealer etableret med efterafgrøder i medfør af anden lovgivning”

Ministeriet skriver i høringsbrevet (side 23), at det ikke er hensigten at ændre retsstillingen.

Ministeriet skriver sådan i høringsbrevet punkt.1.8., side 22 - 23:

”Det fremgår af gødningsanvendelsesbekendtgørelsens § 9, stk. 1, at der som udgangspunkt ikke må udbringes flydende organisk gødning i perioden fra efter høst, dog senest 1. oktober, til før 1. februar.

Som en modifikation til hovedreglen i gødningsanvendelsesbekendtgørelsens § 9, stk. 1, fremgår det af § 9, stk. 3, at der i perioden fra efter høst til før 1. oktober må udbringes flydende organisk gødning på arealer, hvor der senest 20. august etableres grøngødning med gul sennep, olieræddike eller gul sennep og olieræddike forud for sukkerroer, hvor der er indgået kontrakt med en sukkerfabrik om afsætning af sukkerroerne. Arealet kan dog ikke samtidig anvendes til efterafgrøder til opfyldelse af regler om etablering af efterafgrøder i medfør af gødskningsloven eller anden lovgivning, jf. gødningsanvendelsesbekendtgørelsens § 9, stk. 4, nr. 1 og 2.

Da bestemmelsen i § 9, stk. 4, fik sin nuværende udformning i 2018 fremgik der bl.a. følgende af høringsbrevet: ”Der foreslås ikke ændret ved, at grøngødningen som hidtil kan anvendes som led i opfyldelse af forpligtelsen til at udlægge miljøfokusområder i henhold til den til enhver tid gældende bekendtgørelse om direkte støtte til landbrugere efter grundbetalingsordningen m.v.”

Ministeriet har herved tolket ”i medfør af anden lovgivning”, jf. § 9, stk. 4, nr. 2, som national lovgivning, hvorved MFO-efterafgrøderne ikke omfattes af forbuddet mod samtidig gødning af grøngødning i efteråret og anvendelse af arealet til opfyldelse af efterafgrødeforpligtelser.

Plantedækkebekendtgørelsen indeholder i § 5 en bestemmelse om, i hvilket omfang arealer med pligtige efterafgrøder eller husdyrefterafgrøder samtidig kan indgå i opfyldelsen af andre efterafgrødekrav mv. Det fremgår af plantedækkebekendtgørelsens § 5, stk. 1, at arealer med pligtige efterafgrøder eller husdyrefterafgrøder ikke samtidig kan anvendes til opfyldelse af betingelser for tilskud til kvælstofreducerende virkemidler efter bekendtgørelse om tilskud til kvælstofreducerende virkemidler m.v. eller til opfyldelse af øvrige krav om udlægning af arealer etableret med efterafgrøder i medfør af anden lovgivning, medmindre dette er tilladt i henhold til den pågældende lovgivning.

Af plantedækkebekendtgørelsens § 5, stk. 2, fremgår det, at arealer etableret med efterafgrøder kan anvendes til opfyldelse af efterafgrødekravet, selvom de samtidig anvendes til efterafgrøder som led i opfyldelse af forpligtelsen til at udlægge miljøfokusområder i henhold til den til enhver tid gældende bekendtgørelse om direkte støtte til landbrugere efter grundbetalingsordningen m.v., og til opfyldelse af krav om udlægning af arealer etableret med afgrøder, som omhandlet i § 34, stk. 2, jf. bilag 2, i bekendtgørelse nr. 1176 af 23. juli 2020 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning eller senere bestemmelser, der måtte afløse de nævnte bestemmelser. Det bemærkes, at husdyrgødningsbekendtgørelsens § 34, stk. 2, jf. bilag 2, er erstattet af gødningsanvendelsesbekendtgørelsens § 15, stk. 2, der bliver § 14, stk. 2, jf. bilag 2.

Fødevareministeriet foreslår, at der indsættes en ny bestemmelse som gødningsanvendelsesbekendtgørelsens § 9, stk. 5, der i sin ordlyd lægger sig op ad plantedækkebekendtgørelsens § 5, stk. 2, hvorved det præciseres, at arealer omfattet af gødningsanvendelsesbekendtgørelsens § 9, stk. 3, nr. 3, samtidig kan anvendes til efterafgrøder som led i opfyldelse af forpligtelsen til at udlægge miljøfokusområder i henhold til bekendtgørelse om direkte støtte til landbrugere efter grundbetalingsordningen m.v. ”

Regnvejrsmodellen – 1-årig overgangsordning - § 9, stk. 10 (før stk. 9)

1-årig overgangsordning med anvendelse af klimanormalen for 1961-1990 ved automatisk forlængelse af lukkeperioden for flydende organisk gødning

I stk. 10 (hidtidig stk. 9) indsættes ”1961 – 1990”

Regnvejrmodellen i stk. 10 er en undtagelse til hovedreglen i stk. 1.

Efter stk. 1 må der ikke udbringes flydende organisk gødning i perioden fra efter høst, dog senest 1. oktober, til før 1. februar.

Efter stk. 10 må der i særligt regnfulde år udbringes flydende organisk gødning indtil 15. oktober på arealer, der er omfattet af stk. 3, nr. 1 og 2.

Den gældende retstilstand, hvorefter det er klimanormalen 1961-1990, der fastsætter, hvad der er sædvanlige nedbørsmængder, fastholdes for planperioden 2022 / 2023. Derefter forventer ministeriet at anvende en ny 30-årig klimanormal fra DMI.

Se ministeriets bemærkninger:

- Høringsbrevet side 23 – 24
- Høringsnotatet side 18

Stk. 10 ser nu sådan ud:

”På marker, der hovedsageligt er beliggende i kommuner, hvor der fra og med uge 30 og inden udgangen af uge 38 samlet set har været 30 pct. mere nedbør end klimanormalen 1961-1990 ifølge opgørelser fra DMI for ugerne 30-38, og hvor der fra og med uge 21 og inden udgangen af uge 38 samlet set har været mere nedbør end klimanormalen for 1961-1990 ifølge opgørelser og definitioner fra DMI for ugerne 21-38, kan flydende organisk gødning uanset stk. 1 udbringes indtil 15. oktober på arealer, der er omfattet af stk. 3, nr. 1 eller 2. Miljøstyrelsen annoncerer på styrelsens hjemmeside, www.mst.dk, hvilke kommuner der det pågældende år er omfattet af 1. pkt.”

Lempelse ang. brug af kunstgødning og forædlet organisk gødning i efteråret - § 9, stk. 11 (før stk. 10) og 18

Efter § 9, stk. 1 må der ikke udbringes kvælstofholdig kunstgødning i perioden fra efter høst, dog senest 1. oktober, til før 1. februar. Denne bestemmelse om kunstgødning er en ændring fra august 2021. Den er et tiltag fra nitrathandlingsprogrammet om, at udbringningsperioden for kunstgødning skal følge udbringningsperioden for flydende husdyrgødning

Fra hovedreglen i § 9, stk. 1 gælder undtagelsen i stk. 2 lige som for flydende husdyrgødning. Efter stk. 2 må man godt udbringe kunstgødning på arealer med frøgræs i perioden fra efter høst til før 15. oktober. (Det er et krav, at der er kontrakt med et frøavlsfirma om levering af frø i den kommende sæson).

Herudover gælder en særlig undtagelse for tildeling af kunstgødning - nu stk. 11 (før stk. 10). I perioden fra efter høst til 1. oktober må man udbringe op til 15 kg kvælstof fra kunstgødning pr. hektar i forbindelse med etablering af vintersæd.

Efter bemærkninger fra bl.a. Landbrug & Fødevarer og SEGES Innovation om ønskede lempelser fra udbringningsforbuddet i efteråret, vurderer ministeriet i høringsbrevet (side 26) at:

”..kan imødekommes i de tilfælde, hvor der er et agronomisk behov svarende til de øvrige nuværende undtagelser for udbringning af kunstgødning i efteråret i bekendtgørelsen. Det er der efter Fødevareministeriets vurdering i almindelighed for de specialafgrøder, der hverken er vårsæede afgrøder eller vintersæd. Det drejer sig om havefrøafgrøder som f.eks. purløg og persille, frugt- og grøntafgrøder som f.eks. baby leaves og jordbær, kernefrugt som æbler og pærer, og bærekulturer dyrket i substrat og/eller væksttunneler som f.eks. jordbær og hindbær samt dyrkning af visse haveplanter som f.eks. rododendron.

Fødevareministeriet foreslår på denne baggrund en ændring af gødningsanvendelsesbekendtgørelsens nuværende § 9, stk. 10, der bliver stk. 11, samt indsættelse af en ny bestemmelse som § 9, stk. 18, således at der åbnes op for, at specialafgrøder kan gødskes i efterårsperioden. Dette svarer i øvrigt til den praksis, der var gældende før ændringen af gødningsanvendelsesbekendtgørelsen pr. 1. august 2021. Det foreslås, at forbud mod anvendelse af kvælstofholdig kunstgødning og forædlet organisk gødning gælder for vårsæede afgrøder, mens der opretholdes mulighed for at gødske vintersæd med samme begrænsninger som tidligere. Ligeledes opretholdes mulighed for gødskning af vinterraps og frøgræs som tidligere. Det bemærkes, at definitionen af vintersæd foreslås justeret med dette bekendtgørelsesudkast. For en beskrivelse af dette forslag henvises til afsnit 1.3.4.”

"I perioden fra efter høst til 1. februar må andre afgrøder end vårsæede afgrøder tildeles kvælstofholdig kunstgødning. Vintersæd må dog alene tildeles kvælstofholdig kunstgødning i perioden fra høst til 1. oktober og højst i mængder op til 15 kg kvælstof pr. hektar, der skal tildeles i forbindelse med etableringen. Den ansvarlige for driften skal kunne dokumentere overholdelsen af 1. og 2. pkt. ved opbevaring af en erklæring om tidspunktet for udbringningen og den udbragte mængde kvælstof. Den ansvarlige for driften skal opbevare dokumentationen i 5 år og fremvise den på forlangende i forbindelse med kontrol"

Hidtidig bestemmelse (hidtidig stk. 10)

"I perioden fra efter høst til 1. oktober må der udbringes op til 15 kg N fra kunstgødning pr. ha i forbindelse med etablering af vintersæd. Det er en betingelse, at der foreligger en dateret erklæring om, at 1. pkt. er overholdt, som er underskrevet af den ansvarlige for driften til dokumentation heraf"

Nyt stk. 18

"Fast organisk gødning, hvor den anvendte andel af det totale indhold i kvælstof efter reglerne i bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning er mindst 90 pct., kan tildeles i samme omfang som kvælstofholdig kunstgødning kan udbringes efter stk. 11".

Krav om dokumentation i et nyt stk. 19

"Den ansvarlige for driften skal kunne dokumentere overholdelsen af stk. 18 ved opbevaring af en erklæring om produktnavn og den anvendte andel af det totale indhold af kvælstof i den organiske gødning, der er udbragt efter reglerne i stk. 11, tidspunktet for udbringningen og den udbragte mængde. Den ansvarlige for driften skal opbevare dokumentationen i 5 år og fremvise den på forlangende i forbindelse med kontrol".

Præcisering af "nedbringning" - § 10

Den præcisering, som ministeriet foreslog og beskrev i høringsnotatet (side 28, punkt 1.11) er ændret i den endelige udgave af gødningsanvendelsesbekendtgørelsen. Præciseringen angik nedbringning i relation til fast husdyrgødning og gik ud på, at nedbringning i den forbindelse skulle forstås som nedpløjning. Denne præcisering er ændret på baggrund af bemærkninger fra bl.a. Landbrug & Fødevarer, så der stadig står "nedbringning". I en ny bestemmelse - § 10, stk. 6 - er det så defineret, hvad der menes med nedbringning.

Ny formulering af § 10, stk. 1 – 6 (stk. 7 – 10 er udeladt her)

"Udbringning af husdyrgødning, kunstgødning og bioaske til arealerne skal ske med en udbringningsteknik, der sikrer en ensartet fordeling.
Stk. 2.

Fiberfraktioner skal nedbringes hurtigst muligt og inden 4 timer, jf. dog stk. 5.

Stk. 3.

Fast husdyrgødning må ikke udbringes på arealer med etablerede afgrøder til høst, der ligger inden for 20 m fra kategori 1-natur samt lobeliesøer og højmoser omfattet af kategori 2-natur, medmindre husdyrgødningen ned-bringes inden 4 timer.

Stk. 4.

Husdyrgødning, der udbringes på arealer uden etablerede afgrøder til høst, skal nedbringes hurtigst muligt og inden 4 timer, jf. dog stk. 5.

Stk. 5.

Kan husdyrgødningen ikke nedbringes inden 4 timer grundet uforudsigelige omstændigheder, skal nedbringningen finde sted, så snart det er muligt.

Stk. 6.

Ved krav om nedbringning skal husdyrgødningen indarbejdes i jorden, enten ved pløjning eller ved hjælp af andre kultiveringsredskaber, som f.eks. tand- eller tallerkenharver, afhængigt af jordtypen og forholdene, således at husdyrgødningen blandes helt med jord eller vendes ned under jordoverfladen. Ved nedfældning er der ikke krav om yderligere nedbringning."

Hidtidig § 10, stk. 1 – 4 (stk. 5 – 8 er udeladt her)

" Udbringning af husdyrgødning, kunstgødning og bioaske til arealerne skal ske med en udbringningsteknik, der sikrer en ensartet fordeling.
Stk. 2.

Fast husdyrgødning må ikke udbringes på arealer med etablerede afgrøder til høst, der ligger inden for 20 m fra kategori 1-natur samt lobeliesøer og højmoser omfattet af kategori 2-natur, medmindre husdyrgødningen ned-bringes inden 4 timer.

Stk. 3.

Husdyrgødning, der udbringes på arealer uden etablerede afgrøder til høst, skal nedbringes hurtigst muligt og inden 4 timer, jf. dog stk. 4. Ved

 edfældning er der ikke krav om yderligere nedbringning.

Stk. 4.

Kan husdyrgødningen ikke nedbringes inden 4 timer grundet uforudsigelige omstændigheder, skal nedbringningen finde sted, så snart det er muligt"

Se til dette afsnit:

- Ministeriets høringsbrev punkt 1.11., side 27 – 28
- Ministeriets høringsnotat punkt 4.2., side 10 – 12

Fra ministeriets høringsnotat side 11 -12:

"Fødevareministeriets bemærkninger

Fødevareministeriet har i den faglige udredning af separering af husdyrgødning som ny ammoniakreducerende udbringningsteknik lagt til grund, at fiberfraktionen indarbejdes i jorden på en måde, hvor det sikres, at ammoniak-emissionen er reduceret svarende til fuld indarbejdning (det, der kaldes deep incorporation i ALFAM21). Fødevareministeriet er enig i, at et krav om nedpløjning vil hindre anvendelse af fiberfraktionen i pløjefri dyrkningssystemer.

Fødevareministeriet har derfor ændret § 10, således at det ikke er et krav, at fast husdyrgødning, herunder fiber-fraktioner, nedpløjes. Kravet er i stedet som i den gældende gødningsanvendelsesbekendtgørelse formuleret som et krav om nedbringning, men Fødevareministeriet har i en ny bestemmelse i § 10, stk. 6, beskrevet, hvad der menes med nedbringning. Det fremgår heraf, at der kræves fuld indarbejdning i jorden enten ved pløjning eller ved hjælp af andre kultiveringsredskaber, som f.eks. tand- eller tallerkenharver, afhængigt af jordtypen og forholdene, og at det er et krav, at husdyrgødning blandes helt med jord eller vendes ned under jordoverfladen. Den gældende stk. 3, 2. pkt., hvorefter der ved nedfældning ikke er yderligere krav om nedbringning, er flyttet til det nye stk. 6. Miljøstyrelsen vil præcisere dette nærmere i vejledningen, således at der opnås større klarhed over, hvilke indarbejdningsteknikker som måtte findes egnede i forhold til at opnå fuld indarbejdning af fast husdyrgødning, herunder fiberfraktioner."

§ 14 i gødningsanvendelsesbkg. nr. 1551 fra 2021 gælder indtil 1. august 2023

§ 14 i den hidtidige bekendtgørelse videreføres ikke i den bekendtgørelse, der gælder fra 1. august 2022, men den gælder alligevel indtil 1. august 2023. Det står i overgangsbestemmelsen § 30, stk. 3.

§ 14 handler om tilsynsmyndighedens påbud om kalkning af marker, der tildeles husdyrgødning fra smågrise, der er tildelt receptpligtig medicinsk zinkoxid.

Baggrunden for ophævelsen af § 14 er en afgørelse fra EU-Kommissionen fra 2017, der indebærer, at medlemsstaterne skal tilbagekalde alle markedsføringstilladelser for veterinærlægemidler, der indeholder zinkoxid, og som indgives oralt til svin. Det gør § 14 overflødig.

Efter Fødevareministeriets vurdering kan det dog ikke udelukkes, at der også efter den 1. august 2022 opbevares husdyrgødning fra smågrise, der er tildelt medicinsk zinkoxid, med henblik på udbringning af gødningen i sensommeren 2022 eller foråret 2023. Derfor er overgangsbestemmelsen i § 30, stk. 3 indsat i bekendtgørelsen.

§ 30, stk. 3

"§ 14 i bekendtgørelse nr. 1551 af 2. juli 2021 om anvendelse af gødning finder anvendelse indtil den 1. august 2023"

§ 14 i bkg. nr. 1551

"Tilsynsmyndigheden skal meddele påbud om kalkning af marker, der tildeles husdyrgødning fra smågrise, der er tildelt receptpligtig medicinsk zink, hvis

- 1) husdyrgødningen tildeles marker, der tilhører den bedrift, hvor husdyrgødningen er produceret
- 2) markerne er klassificeret som sandjord (JB-nr. under 5), og
- 3) markerne ifølge nyeste jordbundsanalyser for de pågældende marker har et gennemsnitligt reaktionstal på under 6,0, jf. dog stk. 2.

Stk. 2.

Kan den ansvarlige for driften dokumentere, at de pågældende marker er blevet kalket, efter jordbundsanalyserne er taget, må

 kommunalbestyrelsen ud fra de foreliggende jordbundsanalyser og den gennemførte kalkning beregne, hvorvidt reaktionstallet kan forventes at

komme op på 6,0. Hvis kommunalbestyrelsen skønner, at reaktionstallet kan være faldet til under 6,0, kan kommunalbestyrelsen i nødvendigt omfang påbyde den ansvarlige for driften at få taget nye jordbundsanalyser med henblik på at få opdaterede data vedrørende reaktionstallet.

Stk. 3.

Der må maksimalt tildeles 14 kg P pr. ha harmoniareal pr. planperiode fra husdyrgødning, som stammer fra smågrise op til 25 kg, der har fået tildelt receptpligtig medicinsk zinkoxid, på marker, der tilhører den bedrift, hvor husdyrgødningen er produceret. Opgørelsen af den tildelte mængde fosfor sker efter reglerne i stk. 4.

Stk. 4.

Den tildelte mængde fosfor fra husdyrgødning fra smågrise op til 25 kg, der er tildelt receptpligtig medicinsk zinkoxid, opgøres som den producerede mængde fosfor fra sådanne smågrise fratrukket den mængde fosfor i husdyrgødning fra sådanne smågrise, som indgår i eventuelt afgivet husdyrgødning. Afgivet husdyrgødnings sammensætning antages i den forbindelse at svare til den gennemsnitlige sammensætning af bedriftens producerede og modtagne organiske gødning for så vidt angår andelen af fosfor fra smågrise op til 25 kg, der er tildelt receptpligtig medicinsk zinkoxid. Den producerede mængde fosfor for smågrise op til 25 kg findes ved at dividere den faktiske fosforproduktion fra smågrisene ved den aktuelle afgangsvægt med følgende korrektionsformel: $0,0003262 * \text{afgangsvægt}^2 + 0,04511 * \text{afgangsvægt} - 0,3317$.

Stk. 5.

Husdyrgødning fra bedrifter med smågrise op til 25 kg, der er tildelt receptpligtig medicinsk zinkoxid, og som opbevares særskilt på en sådan måde, at opbevaringsanlæggets indhold af husdyrgødning fra sådanne smågrise overstiger 20 pct. af det samlede indhold i opbevaringsanlægget på udbringningstidspunktet, må ikke udbringes nærmere end 3 m fra vandløb, søer større end 100 m² og kystvande, jf. dog stk. 6, nr. 3.

Stk. 6.

Ved tildeling af husdyrgødning fra bedrifter med smågrise op til 25 kg, der er tildelt receptpligtig medicinsk zinkoxid, og hvor husdyrgødningen opbevares på en sådan måde, at opbevaringsanlæggets indhold af husdyrgødning fra sådanne smågrise overstiger 40 pct. af det samlede indhold i opbevaringsanlægget på udbringningstidspunktet, skal betingelserne i nr. 1-3 overholdes, jf. dog stk. 8:

- 1) Husdyrgødningen må ikke tildeles hyppigere end hvert 3. år på samme areal.
- 2) Det samme areal må intet år tildeles over 35 kg P pr. ha harmoniareal pr. planperiode fra husdyrgødning fra det pågældende eller tilsvarende opbevaringsanlæg.
- 3) Husdyrgødningen må ikke udbringes nærmere end 6 m fra vandløb, søer større end 100 m² og kystvande.

Stk. 7.

Den ansvarlige for driften skal i form af optegnelser på kort udarbejde dokumentation for, at betingelserne i stk. 6, nr. 1 og 2, overholdes. Optegnelserne skal vise, hvor husdyrgødningen er tildelt, og dokumentationen skal indeholde beregninger af fosforindholdet. Den ansvarlige for driften skal opbevare dokumentationen i 5 år og kunne forevise den på forlangende i forbindelse med kontrol.

Stk. 8.

Bestemmelsen i stk. 7 finder ikke anvendelse, såfremt der i et opbevaringsanlæg med husdyrgødning fra smågrise op til 25 kg, der er tildelt receptpligtig medicinsk zinkoxid, også opbevares hele gødningsproduktionen fra den tilknyttede soproduktion.

Stk. 9.

Den, der afgiver husdyrgødning fra opbevaringsanlæg, der indeholder mere end 40 pct. husdyrgødning fra smågrise op til 25 kg, der er tildelt receptpligtig medicinsk zinkoxid, til andre bedrifter, skal oplyse modtageren om, at husdyrgødningen indeholder mere end 40 pct. husdyrgødning fra sådanne smågrise. Afgiveren skal udarbejde dokumentation for, at oplysningerne er blevet meddelt. Afgiveren skal opbevare dokumentationen i 5 år og kunne forevise den på forlangende i forbindelse med kontrol".

Justering af harmonireglerne

Harmonireglerne er flyttet fra § 15 til § 14.

Organisk kvælstofarealkrav

Som harmonireglerne er formuleret i gødningsanvendelsesbekendtgørelsen nr. 1551 fra 2021, kan de ikke bruges til at sanktionere jordbrugsvirksomheder, der ikke har noget harmoniareal, og som producerer og modtager mere kvælstof fra organisk gødning, end de afgiver til andre jordbrugsvirksomheder eller anlæg.

Derfor er harmonireglerne nu omformuleret, så det ikke er den tildelte mængde organisk kvælstof, der reguleres, men mængden af kvælstof i organisk gødning, der er til rådighed for tildeling. Dette kaldes for det organiske kvælstofarealkrav og er en pendant til fosforearealkravet.

Ministeriet skriver i høringsbrevet (side 31):

”De foreslåede ændringer viderefører gældende ret med den ændring, at også jordbrugs-virksomheder uden harmoniarealer fremover kan sanktioneres for overtrædelse af harmoni-reglerne. Det bemærkes, at jordbrugsvirksomheder uden harmoniarealer indtil 1. august 2021, hvor ophævelsen af husdyrgødningsbekendtgørelsens daværende § 41 trådte i kraft, kunne sanktioneres for manglende harmoniarealer efter denne bestemmelse.”

Kvægundtagelsen - § 14, stk. 2, 1. punktum

Det er præciseret, at muligheden for at benytte kvægundtagelsen kræver en tilladelse fra Landbrugsstyrelsen. Efter kvægundtagelsen kan man under visse betingelser tildele op til 230 kg kvælstof fra organisk gødning pr. hektar pr. planperiode.

Læs om de nylige ændringer i husdyrbrugloven vedr. administrationen af kvægundtagelsen her på LandbrugsInfo i artiklen ”[Husdyrbrugloven ændres pr. 1. juli 2022](#)”.

Økologer

Økologisk autoriserede jordbrugsvirksomheder kan ikke benytte kvægundtagelsen. Det følger af økologiforordningen. Den hidtidige § 15, stk. 3, der indeholdt denne regel, var dermed kun vejledende og bør derfor ikke være i bekendtgørelsen. Bestemmelsen er derfor ophævet i bekendtgørelsen, men forbuddet gælder stadig, da det som nævnt følger af økologiforordningen.

Produktionsmæssig sammenhæng - § 14, stk. 2, 2. punktum

Bestemmelsen er justeret, så den omfatter en jordbrugsvirksomhed, hvor udbyttet fra hovedparten af dens harmoniarealer ifølge en skriftlig aftale skal afgives til og anvendes på en eller flere jordbrugsvirksomheder omfattet af § 14, stk. 2, 1. pkt. Kriteriet er altså nu udbyttet fra hovedparten af harmoniarealerne i stedet for afgrøderne fra hovedparten af arealerne. Det skulle gøre bestemmelsen mere administrerbar for Landbrugsstyrelsen.

§ 14 ser nu sådan ud

”Det beregnede organiske kvælstofarealkrav må for en planperiode ikke overstige harmoniarealet på en jordbrugsvirksomhed. Det organiske kvælstofarealkrav beregnes som jordbrugsvirksomhedens samlede mængde kvælstof i organisk gødning til rådighed for tildeling, jf. § 20, stk. 1, opgjort i kg kvælstof og divideret med 170 kg kvælstof pr. hektar, jf. dog stk. 3.

Stk. 2.

En jordbrugsvirksomhed, som producerer husdyrgødning med mindst 300 kg kvælstof pr. planperiode, hvoraf mindst 2/3 er fra kvæg, kan efter ansøgning til Landbrugsstyrelsen få tilladelse til at tildele organisk gødning i mængder svarende til 230 kg kvælstof pr. hektar harmoniareal pr. planperiode. Tilsvarende gælder for en jordbrugsvirksomhed, hvor udbyttet fra hovedparten af dens harmoniarealer ifølge en skriftlig aftale skal afgives til og anvendes på en eller flere jordbrugsvirksomheder omfattet af 1. pkt. En ansøgning efter 1. pkt. skal opfylde betingelserne i bilag 2, nr. 1.

Stk. 3.

For jordbrugsvirksomheder, der har fået en tilladelse efter stk. 2, beregnes det organiske kvælstofarealkrav for en planperiode som jordbrugsvirksomhedens samlede mængde kvælstof i organisk gødning til rådighed for tildeling, jf. § 20, stk. 1, opgjort i kg kvælstof og divideret med 230 kg kvælstof pr. hektar.

Stk. 4.

Jordbrugsvirksomheder, der har fået tilladelse efter stk. 2, skal opfylde betingelserne i bilag 2, nr. 3-12.

Stk. 5.

Den ansvarlige for driften skal kunne dokumentere, at stk. 1-4 er opfyldt”.

Hidtidig § 15

”På en jordbrugsvirksomhed må der samlet højst tildeles organisk gødning i mængder svarende til 170 kg N pr. ha harmoniareal pr. planperiode,

jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2.

På en jordbrugsvirksomhed, som producerer husdyrgødning med mindst 300 kg kvælstof pr. planperiode, hvoraf mindst 2/3 er fra kvæg, og som opfylder betingelserne i bilag 2, må der samlet højst tildeles organisk gødning i mængder svarende til 230 kg N pr. ha harmoniareal pr. planperiode. Tilsvarende gælder for en jordbrugsvirksomhed, hvor hovedparten af afgrøderne fra dens arealer ifølge en skriftlig aftale skal afgives til og anvendes på en eller flere jordbrugsvirksomheder omfattet af 1. pkt.

Stk. 3.

Økologisk autoriserede jordbrugsvirksomheder er ikke omfattet af bestemmelsen i stk. 2.

Stk. 4.

Den ansvarlige for driften skal kunne dokumentere, at stk. 1 og 2 er opfyldt."

Fosforreglerne – lovtekniske justeringer i §§ 15 – 19

Terminologien fra den nyligt ændrede husdyrbruglov (nr. 415 af 5. april 2022) er indarbejdet i gødningsanvendelsesbekendtgørelsen.

- Begrebet "gennemsnitsloft" er erstattet af "den organiske gødnings fosforloft".
- Begrebet "korrigerede gennemsnitsloft" er erstattet af begrebet "jordbrugsvirksomhedens fosforloft".

Ministeriet skriver om dette i høringsbrevet punkt 1.14, side 31:

"...Det vil efter Fødevareministeriets vurdering tydeliggøre, at der er et fosforloft tilknyttet anvendt og afgivet organisk gødning og evt. bioaske samt et loft tilknyttet jordbrugsvirksomheden, som svarer til den organiske gødnings fosforloft, men hvor der er taget højde for jordbrugsvirksomhedens specifikke forhold ift. arealer i områder med skærpede fosforlofter samt lave fosfortal."

- Den hidtidige § 16 er nu opdelt i to paragraffer, §§ 15 og 16, af hensyn til læsbarheden af reglerne og for at give bestemmelsen om det organiske fosforloft sin egen bestemmelse.

Ændringerne er ifølge ministeriet af lovteknisk karakter og ændrer altså ikke på hvad reglerne handler om, eller hvordan de skal forstås.

§§ 15 og 16 ser nu sådan ud

§ 15 - Fosforarealkrav

"Det beregnede fosforarealkrav må for en planperiode ikke overstige harmoniarealet på en jordbrugsvirksomhed. Fosforarealkravet beregnes som jordbrugsvirksomhedens samlede mængde af fosfor i organisk gødning og bioaske til rådighed for tildeling, jf. § 20, stk. 1, opgjort i kg fosfor divideret med jordbrugsvirksomhedens fosforloft pr. hektar tillagt jordbrugsvirksomhedens samlede forbrug af fosfor i kunstgødning i planperioden på harmoniarealerne, jf. § 20, stk. 3 og 4, divideret med et fosforloft for kunstgødning på 30 kg fosfor pr. hektar, jf. dog § 19.

Stk. 2.

Jordbrugsvirksomhedens fosforloft beregnes ud fra den organiske gødnings fosforloft, som det er angivet i § 16, og som det er korrigeret i forhold til lave fosfortal angivet i Pt, jf. § 19, og andel af harmoniareal i oplande med skærpede fosforlofter, jf. § 17, stk. 2."

§ 16 - Den organiske gødnings fosforloft

"For gødning, der tildeles eller afgives, fastsættes den organiske gødnings fosforloft på følgende måde:

- 1) For jordbrugsvirksomheder, der ikke er omfattet af nr. 2, fastsættes den organiske gødnings fosforloft som et vægtet gennemsnit af fosforlofterne for den producerede mængde fosfor fra jordbrugsvirksomhedens egen husdyrproduktion, modtaget organisk gødning og modtaget bioaske, jf. dog stk. 2.
- 2) For jordbrugsvirksomheder omfattet af § 14, stk. 2, fastsættes den organiske gødnings fosforloft som et fast loft på 34 kg fosfor pr. hektar, der omfatter den producerede mængde fosfor fra jordbrugsvirksomhedens egen husdyrproduktion, modtaget organisk gødning og modtaget bioaske, jf. dog stk. 3 og 4.

Stk. 2.

For jordbrugsvirksomheder, som er tilknyttet et fælles biogasanlæg, fastsættes den organiske gødnings fosforloft for den organiske gødning, som

 gives til biogasanlægget, og som ikke overstiger den producerede mængde fosfor fra jordbrugsvirksomhedens egen husdyrproduktion,

udelukkende ud fra den producerede mængde fosfor fra jordbrugsvirksomhedens egen husdyrproduktion. Den producerede mængde fosfor, som er afgivet til biogasanlægget, indgår ikke i fastsættelsen af den organiske gødnings fosforloft.

Stk. 3.

For jordbrugsvirksomheder omfattet af § 14, stk. 2, hvor fosfor fra organisk gødning og bioaske modtaget fra andre virksomheder end jordbrugsvirksomheder omfattet af § 14, stk. 2, og modtaget fosfor fra fælles biogasanlæg og fra forarbejdningsanlæg udover den producerede og leverede mængde fosfor fra jordbrugsvirksomhedens egen husdyrproduktion udgør mere end 50 pct. af den mængde fosfor, som er produceret på jordbrugs-virksomheden i den pågældende planperiode, fastsættes den organiske gødnings fosforloft som et vægtet gennemsnit af fosforlofterne for den producerede mængde fosfor fra jordbrugsvirksomhedens egen husdyrproduktion, modtaget organisk gødning og modtaget bioaske, jf. dog stk. 2.

Stk. 4.

Gødning fra jordbrugsvirksomhedens egen husdyrproduktion, jf. stk. 3, er omfattet af fosforlofterne i § 17, stk. 1.

Stk. 5.

Den ansvarlige for driften skal kunne dokumentere, at stk. 1-4 er opfyldt"

Hidtidig § 16

"Det beregnede fosforarealkrav må ikke overstige harmoniarealet på en jordbrugsvirksomhed. Fosforarealkravet beregnes som jordbrugsvirksomhedens samlede mængde af tildelt fosfor i organisk gødning og bioaske i plan-perioden divideret med det korrigerede fosforloft pr. ha tillagt jordbrugsvirksomhedens samlede forbrug af fosfor i kunstgødning i planperioden på har-moniarealerne, jf. § 20, stk. 3 og 4, divideret med et fosforloft for kunstgødning på 30 kg P pr. ha, jf. dog § 19.

Stk. 2.

Det korrigerede fosforloft beregnes ud fra gennemsnitsloftet, som det er angivet i stk. 3-6, og eventuelt korrigeret i forhold til lave fosfortal angivet i Pt, jf. § 19, og andel af harmoniareal i oplande med skærpede fosforlofter, jf. § 17, stk. 2.

Stk. 3.

Gennemsnitsloftet for den fosfor i organisk gødning, der tildeles eller afgives, fastsættes på følgende måde:

- 1) For jordbrugsvirksomheder, der ikke er omfattet af nr. 2, fastsættes gennemsnitsloftet som et vægtet gennemsnit af fosforlofterne for den producerede mængde fosfor fra jordbrugsvirksomhedens egen husdyrproduktion, modtaget organisk gødning og modtaget bioaske, jf. dog stk. 4.
- 2) For jordbrugsvirksomheder omfattet af § 15, stk. 2, fastsættes et fast gennemsnitsloft, således at fosforloftet på 35 kg P pr. ha omfatter den producerede mængde fosfor fra jordbrugsvirksomhedens egen husdyrproduktion, modtaget organisk gødning og modtaget bioaske, jf. dog stk. 5 og 6.

Stk. 4.

For jordbrugsvirksomheder, som er tilknyttet et fælles biogasanlæg, fastsættes gennemsnitsloftet for den husdyrgødning, som afgives til biogasanlægget, og som ikke overstiger den producerede mængde fosfor fra jordbrugsvirksomhedens egen husdyrproduktion, udelukkende ud fra den producerede mængde fosfor fra jordbrugsvirksomhedens egen husdyrproduktion. Den producerede mængde fosfor, som er afgivet til biogasanlægget, indgår ikke i fastsættelsen af gennemsnitsloftet for jordbrugsvirksomheden.

Stk. 5.

For jordbrugsvirksomheder omfattet af § 15, stk. 2, hvor fosfor fra organisk gødning og bioaske modtaget fra andre virksomheder end jordbrugsvirksomheder omfattet af § 15, stk. 2, og modtaget fosfor fra fælles biogasanlæg og fra forarbejdningsanlæg udover den producerede og leverede mængde fosfor fra jordbrugsvirksomhedens egen husdyrproduktion udgør mere end 50 pct. af den mængde fosfor, som er produceret på jordbrugs-virksomheden i den pågældende planperiode, fastsættes gennemsnitsloftet som et vægtet gennemsnit af fosforlofterne for den producerede mængde fosfor fra jordbrugsvirksomhedens egen husdyrproduktion, modtaget organisk gødning og modtaget bioaske, jf. dog stk. 4.

Stk. 6.

Gødning fra jordbrugsvirksomhedens egen husdyrproduktion, jf. stk. 5, er omfattet af fosforlofterne i § 17, stk. 1, og er for så vidt angår husdyrgødning fra kvæg omfattet af fosforloftet i § 17, stk. 1, 2. pkt.

Stk. 7.

Den ansvarlige for driften skal kunne dokumentere, at stk. 1-6 er opfyldt".

§ 17 – fastsættelse af fosforlofter

Fosforlofterne fastsætter lofter for tildeling af fosforholdig gødning til harmoniarealet for organiske gødninger, herunder husdyrgødning, og for kunstgødning og bioaske. Hver gødningstype er tilknyttet et specifikt fosforloft. Formålet med lofterne er at begrænse fosfortilførslen fra husdyrgødning på de dyrkede arealer.

Fra 2017 og frem til 2022 har fosforlofterne været fastlagt i forarbejderne til husdyrbrugloven (L114 Fremsat 12-01-2017).

Fra 1. august 2022 er det alene fastlagt, at det gennemsnitlige beskyttelsesniveau for husdyrgødning skal være 32-33 kg fosfor pr. hektar i perioden 2022-2024 og fra 2025 30-31 kg fosfor pr hektar. Disse tal er i forarbejderne fastsat ud fra det sortsvalg, sædskifte, teknologi m.v., der

var på daværende tidspunkt.

Det fremgår af forarbejderne, at:

”Fosforlofterne efter 2021 skal præciseres, og hvis forudsætningerne for lofterne efter 2021 ændrer sig på baggrund af blandt andet ny viden, kortlægning og udpegninger, vil lofterne på henholdsvis 32-33 kg fosfor pr. ha og 30-31 kg fosfor pr. ha, kunne tages op til revision og fraviges.”

Ministeriet vurderer imidlertid i høringsnotatet – som svar på bemærkninger fra Landbrug & Fødevarer:

”Fødevareministeriet finder imidlertid ikke, at der i perioden fra 2017 til 2021 kan dokumenteres væsentlige ændringer i den fraførte mængde fosfor fra landbrugsarealet (se også afsnit 9.3.), hvorfor udgangspunktet for beskyttelsesniveauet fastholdes på henholdsvis 32 og 30 kg fosfor pr. hektar for 2022 til 2025 og fra 2025 og frem.”

- Se høringsnotatet punkt 9.2., side 25

§ 17, stk. 1, nr. 4 - anden organisk gødning end husdyrgødning samt vegetabilsk biomasse

Bemærk, at i forhold til høringsudgaven (§ 17, stk. 1, nr. 3) er bestemmelsen i stk. 1 nr. 4 ændret, så fosforloftet for anden organisk gødning end husdyrgødning og for vegetabilsk biomasse fra planperioden 2025 / 2026 og frem er på 30 kg fosfor pr. hektar harmoniareal. I høringsudgaven var loftet 29 kg.

- Læs om dette i ministeriets høringsnotat punkt 9.6., side 29.

§ 17, stk. 2 - skærpede fosforlofter

De skærpede fosforlofter i oplande til målsatte søer videreføres uændret i planperioden 2022 / 2023.

For fremtidige planperioder træffes beslutning senere. Ministeriet bemærker, at det i forarbejderne til den nylige ændring af husdyrbrugloven forudsættes, at det ligger inden for ministerens bemyndigelse til at fastsætte fosforlofter at ophæve de skærpede fosforlofter, såfremt der er fagligt grundlag for at gøre det, og det ligger indenfor de direktivmæssige rammer.

- Se ministeriets høringsbrev punkt 1.16.3., side 36

§ 17 ser nu sådan ud:

”For den gødning, der tildeles og afgives, jf. § 16, stk. 1-4, anvendes ved beregningen af den organiske gødnings fosforloft de fosforlofter, der fremgår af nr. 1-4, jf. dog stk. 2.

1) For husdyrgødning fra kvæg, der er omfattet af en tilladelse efter § 14, stk. 2:

- a) 34 kg fosfor pr. hektar harmoniareal i planperioderne 2022/2023, 2023/2024 og 2024/2025.
- b) 33 kg fosfor pr. hektar harmoniareal i planperioderne 2025/2026 og frem.

2) For husdyrgødning fra fjerkræ, kødædende pelsdyr og svin:

- a) 33 kg fosfor pr. hektar harmoniareal i planperioderne 2022/2023, 2023/2024 og 2024/2025.
- b) 29 kg fosfor pr. hektar harmoniareal i planperioderne 2025/2026 og frem.

3) For husdyrgødning fra kvæg, der ikke er omfattet af en tilladelse efter § 14, stk. 2:

- a) 30 kg fosfor pr. hektar harmoniareal i planperioderne 2022/2023, 2023/2024 og 2024/2025.
- b) 29 kg fosfor pr. hektar harmoniareal i planperioderne 2025/2026 og frem.

4) For anden organisk gødning end husdyrgødning samt for vegetabilsk biomasse og bioaske:

- a) 30 kg fosfor pr. hektar harmoniareal i planperioderne 2022/2023, 2023/2024 og 2024/2025.
- b) 30 kg fosfor pr. hektar harmoniareal i planperioderne 2025/2026 og frem.

Stk. 2.

I planperioderne 2022/2023, 2023/2024 og 2024/2025 gælder det, at hvis jordbrugsvirksomheden har en andel af sine harmoniarealer i områder, der fremgår af bekendtgørelse om afgrænsning af oplande til søer med krav om skærpede fosforlofter, skal samme andel af jordbrugsvirksomhedens samlede harmoniarealer anvendes i beregningen af den organiske gødnings fosforloft for virksomhedens producerede og modtagne organiske gødning. For denne andel af jordbrugsvirksomhedens producerede og modtagne mængder af organisk gødning fastsættes : fosforloft på 30 kg fosfor pr. ha, jf. dog § 16, stk. 2. Jordbrugsvirksomhedens harmoniareal i de enkelte oplande opgøres på baggrund af den

planlægning, jordbrugsvirksomheden skal foretage i planperioden, jf. § 41 i lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om næringsstofreducerende tiltag. Det antages i den forbindelse, at den anvendte organiske gødning er fordelt ensartet på hele virksomhedens harmoniareal.

Stk. 3.

Bestemmelsen i stk. 2 omfatter ikke jordbrugsvirksomheder, der er omfattet af § 14, stk. 2.

Stk. 4.

Organisk gødning og bioaske som afgives fra en jordbrugsvirksomhed til en anden jordbrugsvirksomhed tilknyttes den organiske gødnings fosforloft, som afgiveren har oplyst.

Stk. 5.

For fælles biogasanlæg og forarbejdningsanlæg, der ikke er registreret i Register for Gødningsregnskab efter lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om næringsstofreducerende tiltag, fastsættes der ét samlet organisk fosforloft for den gødning, der er afgivet fra det fælles biogasanlæg eller forarbejdningsanlægget, ud fra det vægtede gennemsnitsloft for de mængder organisk gødning og vegetabilsk biomasse, der er modtaget på det pågældende fælles biogasanlæg eller det pågældende forarbejdningsanlæg i den forrige planperiode, således at det præcise gennemsnitsloft kan fastlægges umiddelbart i alle aftaler i en given planperiode. For fælles biogasanlæg og forarbejdningsanlæg, der ikke leverede gødning i den forrige planperiode, fastlægges den organiske gødnings fosforloft ud fra det vægtede gennemsnitsloft for de forventede tilførte mængder.

Stk. 6.

Ved ophør af en jordbrugsvirksomhed inden udløbet af en planperiode, eller hvis lagerforskydninger udgør mere end 75 pct. af den tildelte mængde fosfor fra organisk gødning eller bioaske, tilknyttes den organiske gødnings fosforloft fra forrige planperiode alle lagre og hele den tildelte mængde i relation til den organiske gødning eller bioaske, som overtages af andre jordbrugsvirksomheder”

Læs mere om reglerne om fosfor

- i ministeriets høringsbrev punkt 1.14., 1.15. og 1.16., side 31-38
- i ministeriets høringsnotat punkt 7 – 10 side 21 – 30. Her er også bemærkningerne fra Landbrug & Fødevarer.

§ 18 om oplysningskrav ved overførsel af gødning

Bestemmelsen er ændret, så hovedreglen er, at det er den organiske gødnings fosforloft fra den forudgående planperiode, der skal tilknyttes afgivet gødning. Hovedreglen står i stk. 2, nr. 1.

Ændringen er sket for at fratage jordbrugsvirksomhederne muligheden for at hæve den organiske gødnings fosfor-loft med 1 kg i tilfælde, hvor det er muligt oplyse fosforloftet mere præcist.

- Se høringsbrevet punkt 1.17 side 37 – 38 og høringsnotatet punkt 10., side 29 - 30

§ 18 ser nu sådan ud

”Jordbrugsvirksomheder, der afgiver organisk gødning eller bioaske, skal oplyse modtageren om den overførte mængde fosfor.

Jordbrugsvirksomheder, der afgiver organisk gødning og bioaske til jordbrugsvirksomheder, fælles biogasanlæg og forarbejdningsanlæg, skal desuden oplyse modtageren om den organiske gødnings fosforloft, som modtageren skal anvende, jf. stk. 2.

Stk. 2.

Jordbrugsvirksomheder skal oplyse modtageren af den organiske gødning eller bioasken om følgende fosforloft:

- 1) Andre jordbrugsvirksomheder end de i nr. 2 og 3 nævnte skal oplyse den organiske gødnings fosforloft i den forudgående planperiode, jf. dog § 16, stk. 2.
- 2) Jordbrugsvirksomheder, der har en tilladelse efter § 14, stk. 2, og som kan tildele 34 kg fosfor pr. hektar, skal oplyse dette fosforloft.
- 3) Jordbrugsvirksomheder, der i den foregående planperiode havde en tilladelse efter § 15, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 1551 af 2. juli 2021 om anvendelse af gødning til at tildele 35 kg fosfor pr. hektar, og som ikke i den indeværende planperiode har en tilladelse efter § 14, stk. 2, og jordbrugsvirksomheder, der ikke i den foregående planperiode har været registreret i Register for Gødningsregnskab, skal oplyse et fosforloft, der ikke er mere end 1 kg fosfor pr. hektar højere end det beregnede fosforloft for den organiske gødning for den indeværende planperiode.

Stk. 3.

Den afgivende jordbrugsvirksomhed skal kunne dokumentere, at oplysningerne efter stk. 1 er afgivet. Den ansvarlige for driften skal opbevare

dokumentationen i 5 år og fremvise den på forlangende i forbindelse med kontrol.”

§ 19 om hævet fosforloft ser nu sådan ud:

”Den organiske gødning fosforloft og fosforloftet for kunstgødning kan hæves, hvis følgende betingelser er opfyldt:

- 1) Det gennemsnitlige fosfortal, jf. stk. 2, på jordbrugsvirksomhedens harmoniarealer med JB-nr. 1-10 er under 4,0.
- 2) På jordbrugsvirksomheden foreligger der fosfortal for samtlige af jordbrugsvirksomhedens harmoniarealer med JB-nr. 1-10.
- 3) Det gennemsnitlige fosfortal er resultater af jordprøver, som ikke er ældre end 5 år ved starten på den planperiode, hvor fosforloftet ønskes hævet.
- 4) Der foreligger som minimum én jordprøve for hver påbegyndt 5 hektar harmoniareal med JB-nr. 1-10 og som minimum én jordprøve for hver mark med JB-nr. 1-10, som indgår i jordbrugsvirksomhedens harmoniarealer. Analyserne af prøverne skal foretages af et laboratorium, der som minimum skal have et kvalitetsstyringssystem i overensstemmelse med standarden EN ISO/IEC 17025 eller andre tilsvarende internationalt accepterede standarder. Fosforanalysen skal foretages efter Olsen P-metoden. Der skal som minimum foreligge én jordprøve for hver påbegyndt 5 hektar harmoniareal og som minimum én jordprøve for hver mark, som indgår i jordbrugsvirksomhedens harmoniarealer. Prøveudtagningen skal indtegnes på markkort, og der skal være en entydig sammenhæng mellem udtagningssted på markkortet og analyseresultat på analyseattesten. Analyseattest og mark-kortet skal kunne forevises på forlangende i forbindelse med kontrol.

Stk. 2.

Jordbrugsvirksomhedens gennemsnitlige fosfortal er det vægtede gennem-snit af markernes gennemsnitlige fosfortal baseret på samtlige af jordbrugs-virksomhedens jordprøver fra den seneste prøvetagning på markerne, som er taget senest 1. februar i den planperiode, hvor fosforloftet ønskes hævet, jf. dog stk. 3.

Stk. 3.

Jordbrugsvirksomheden kan vælge at anvende jordprøver, der er taget efter 1. februar i den planperiode, hvor fosforloftet ønskes hævet, og frem til 31. marts i den efterfølgende planperiode.

Stk. 4.

Fosforlofterne kan hæves i henhold til følgende kriterier:

- 1) Fosforloftet kan hæves med 1 kg fosfor pr. hektar harmoniareal for hver påbegyndt 0,5 Pt enheder under Pt 4,0 i intervallet 3,0-4,0.
- 2) Fosforloftet hæves med yderligere 2 kg fosfor pr. hektar harmoniareal for hver påbegyndt 0,25 Pt enheder under Pt 3,0.

Stk. 5.

Fosforloftet kan maksimalt hæves med 14 kg fosfor pr. hektar harmoniareal pr. planperiode, og det korrigerede fosforloft må ikke overstige 45 kg fosfor pr. hektar harmoniareal pr. planperiode, jf. dog stk. 6.

Stk. 6.

På jordbrugsvirksomheder med marker med JB-nr. 11 eller 12 korrigeres forøgelsen af fosforloftet, jf. stk. 1, med en faktor fastsat som antal hektar af jordbrugsvirksomhedens harmoniarealer, som ikke er marker med JB-nr. 11 eller 12, divideret med det samlede harmoniareal. Beregning af mængden af gødning til rådighed for tildeling på harmoniarealer”.

Beregning af gødningsmængden til rådighed for tildeling på harmoniarealer - § 20

I forlængelse af den ændrede formulering af § 14, er formuleringen af § 20, stk. 1 også ændret, så den handler om mængden af gødning til rådighed og ikke den tildelte mængde gødning.

Samtidig præciseres det i bestemmelsen, at mængden af gødning til rådighed for tildeling opgøres efter reglerne i gødskningsbekendtgørelsen.

§ 20, stk. 1 ser nu sådan ud:

”Mængden af gødning til rådighed for tildeling, jf. § 14, stk. 1 og 3, og § 15 beregnes ud fra den producerede mængde korrigeret for lagerforskydninger primo og ultimo i den pågældende planperiode samt den mængde, der er afgivet og modtaget i løbet af planperioden, således som dette opgøres efter reglerne i bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning. Gødning afsat af udegående dyr medregnes som tildelt, såfremt det afsættes på arealer, der kan medregnes som harmoniarealer, jf. stk. 2”.

Hidtidig § 20, stk. 1

 ”Mængden af tildelt gødning, jf. § 15, stk. 1 og 2, og § 16, stk. 1, beregnes ud fra den producerede mængde korrigeret for lagerforskydninger

primo og ultimo i den pågældende planperiode samt den mængde, der er afgivet og modtaget i løbet af planperioden. Gødning afsat af græssende dyr medregnes som tildelt, såfremt det afsættes på arealer, der kan medregnes som harmoniarealer, jf. stk. 2".

Hidtidig § 20, stk. 5 – 7 er ophævet

Gødningsanvendelsesbekendtgørelsen indeholdt i § 20, stk. 5-7 mulighed for fratrækning af fosfor ved levering af halm til fyringsanlæg og modtagelse af bioaske retur.

For at der i højere grad skal ske en ligebehandling af halm, som leveres til energjudnyttelse i biogasanlæg og afbrænding mv., er disse bestemmelser ophævet.

Ulovbestemt klageadgang opretholdes - § 21

Adgangen til at klage over Miljøstyrelsens og Landbrugsstyrelsens afgørelser efter gødningsanvendelsesbekendtgørelsen opretholdes

I høringsudgaven af den nye bekendtgørelse ville Fødevareministeriet afskære den ulovbestemte klageadgang ang. de afgørelser efter gødningsanvendelsesbekendtgørelsen, som træffes af Miljøstyrelsen og Landbrugsstyrelsen. (Fødevareministeren har overført kompetence til de to styrelser (man kalder det delegation) til at træffe afgørelser. Deraf følger en ulovbestemt klageadgang til Fødevareministeriet ang. disse afgørelser). Efter bemærkninger fra bl.a. Landbrug & Fødevarer har man valgt at opretholde klageadgangen. Bekendtgørelsens § 21 afskærer dermed fortsat alene kommunernes afgørelser efter bekendtgørelsen.

- Se ministeriets høringsnotet punkt 11, side 30.

§ 21

"Kommunalbestyrelsens afgørelser efter denne bekendtgørelse kan ikke påklages til anden administrativ myndighed."

Nyt kapitel 5 om delegation af opgaver og beføjelser til Miljøstyrelsen

For at gøre det tydeligt for andre myndigheder og virksomheder mv., i hvilket omfang Miljøstyrelsen har kompetencen til at løse opgaver for fødevareministeren, er der nu i gødningsanvendelsesbekendtgørelsen fastsat bestemmelser om delegation / overførsel af opgaver i medfør af husdyrbrugloven til Miljøstyrelsen.

Bemærk, at høringsudgavens § 24 om regler vedr. tilsyn og brugerbetaling ikke er med i den endelige version af bekendtgørelsen. Høringsudgavens §§ 25, 26 og 27 er derfor blevet til §§ 24, 25 og 26. Disse bestemmelser fremgik tidligere af delegationsbekendtgørelsens §§ 3, 16 og 17, nr. 4 og 5.

§ 24

"Inden for de dele af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., hvor ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri er kompetent myndighed, er følgende opgaver desuden delegeret til Miljøstyrelsen:

- 1) Miljøstyrelsen udarbejder vejledninger for regler fastsat i medfør af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., for så vidt angår de regler, som kommunerne fører tilsyn med.
- 2) Miljøstyrelsen kan forberede udkast til generelle regler og bidrage til forberedelse af enkeltsager m.v., der skal forelægges for ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri.
- 3) Miljøstyrelsen indsamler, bearbejder og formidler oplysninger og medvirker ved forsøgs- og udredningsvirksomhed.
- 4) Miljøstyrelsen yder faglig rådgivning og anden bistand til ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri og andre centrale og lokale myndigheder."

§ 25

"Miljøstyrelsen forbereder sagen i følgende tilfælde efter lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., hvor ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri er den kompetente myndighed:

- 2) Beslutning om overtagelse af kommunalbestyrelsens beføjelser efter loven i sager, der berører andre myndigheders lovbestemte opgaver eller har større betydning, jf. lovens § 65, stk. 1.
- 3) Beslutning om overtagelse af en kommunalbestyrelses godkendelses- og tilsynskompetence efter loven i væsentlige sager efter ansøgning fra et husdyrbrug eller en kommunalbestyrelse, jf. lovens § 65, stk. 2.
- 4) Pålæg til kommunalbestyrelserne om at tage spørgsmål, herunder konkrete sager, vedrørende loven op til behandling og beslutning, jf. lovens § 67."

§ 26

"Følgende beføjelser i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., hvor ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri er den kompetente myndighed, delegeres til Miljøstyrelsen:

- 1) Pålæg til kommunalbestyrelser om tilvejebringelse af oplysninger, herunder om formen heraf, jf. lovens § 66.
- 2) Indhentelse af oplysninger hos andre offentlige myndigheder, der er nødvendige for kontrol med overholdelsen af loven og regler udstedt i medfør af loven, og i forbindelse hermed sammenstilling og samkøring af oplysninger, herunder personoplysninger, i kontroløjemed, jf. lovens § 70."

Ny bestemmelse om administrative bødeforelæg - § 28

Med den seneste ændring af husdyrbrugloven - lov nr. 415 af 5. april 2022 om ændring af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. – er der med § 97a skabt hjemmel til at fastsætte regler om, at visse sager kan afgøres uden retssag, ved bødeforelæg, hvis den, der har begået overtrædelsen, erklærer sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig villig til inden en bestemt frist at betale en bøde som angivet i bødeforelægget.

Med hjemmel / bemyndigelse i denne bestemmelse, har man indsat § 28 i gødningsanvendelsesbekendtgørelsen. Efter denne bestemmelse kan Landbrugsstyrelsen udstede administrative bødeforelæg i sager, der angår overtrædelse af harmonireglerne (§ 14, stk. 1, 1. punktum), fosforarealkravet (§ 15) og bestemmelsen om oplysning af et for højt organisk fosforloft ved afgivelse af organisk gødning og bioaske (§ 18, stk. 2).

Læs mere

Læs om administrative bødeforelæg her på Landbrugsinfo i artiklen "[Husdyrbrugloven ændres pr. 1. juli 2022](#)"

(Da gødningsanvendelsesbekendtgørelsens § 28 er fastsat med hjemmel i husdyrbruglovens § 97a, skal § 28 holde sig inden for rammerne af § 97a. Derfor er det relevant at læse om sidstnævnte bestemmelse).

§ 28

"Skønnes en overtrædelse af § 14, stk. 1, 1. pkt., § 15 eller § 18, stk. 2, ikke at medføre højere straf end bøde, kan Landbrugsstyrelsen i et bødeforelæg tilkendegive den pågældende, at sagen kan afgøres uden retssag, såfremt denne erklærer sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig rede til inden for en nærmere angiven frist at betale en bøde som angivet i bødeforelægget.

Stk. 2.

Retsplejelovens § 834, stk. 1, nr. 2 og 3, og stk. 2, og § 752, stk. 1, om krav til indholdet af et anlageskrift og om, at en sigtet ikke er forpligtet til at udtale sig, finder tilsvarende anvendelse på bødeforelæg efter stk. 1.

Stk. 3.

Vedtages bøden inden den givne frist, bortfalder videre forfølgning.

Stk. 4.

Stk. 1-3 finder også anvendelse på overtrædelser, som er sket i planperioderne 2020/2021 og 2021/2022."

Justering af betingelser for brug af kvægundtagelsen - bilag 2

Bilaget indeholder betingelserne for tildeling af op til 230 kg kvælstof fra organisk gødning pr. hektar harmoniareal, jf. bekendtgørelsens § 14, stk. 2.

Ændret struktur

Bilaget indeholder 12 punkter.

Nr. 1 handler om krav til ansøgningen.

Nr. 2 handler om afslag på ansøgningen.

Nr. 3 - 8 er betingelser, som skal være opfyldt i den planperiode, hvor jordbrugsvirksomheden har fået tilladelse til at benytte kvægundtagelsen.

Nr. 9 – 12 er betingelser, som skal være opfyldt i planperioden efter den planperiode, hvor jordbrugsvirksomheden har fået tilladelse til at benytte kvægundtagelsen.

Nr. 1 (hidtidig nr. 8)

Ministeriet har tilføjet et punktum til sidst, om at gødningsplanlægningen ikke må indeholde oplysninger om areal-anvendelse i strid med bilagets nr. 5 og 9. Dermed er der overensstemmelse med Landbrugsstyrelsens it-system, hvorefter ansøgninger om tilladelse til at tildele op til 230 kg kvælstof fra organisk gødning pr. hektar harmoniareal ikke imødekommes, såfremt gødningsplanlægningen indeholder oplysninger om etablering af kvælstoffikserende afgrøder i strid med bilag 2, nr. 5, eller etablering af et utilstrækkeligt plantedække med afgrøder med et højt kvælstofoptag og en lang vækstsæson i strid med bilag 2, nr. 9.

Fødevareministeriet vurderer, at dette er til jordbrugsvirksomhedernes fordel, da en jordbrugsvirksomhed kan rette sin ansøgning til og herefter opnå en tilladelse. Ministeriet vurderer, at det minimerer risikoen for, at en jordbrugsvirksomhed efterfølgende idømmes en bøde og i den efterfølgende planperiode får afslag på en ansøgning om at benytte kvægundtagelsen på grund af overtrædelse af betingelserne i bilag 2, nr. 5 eller 9.

- Se ministeriets høringsnotat punkt 13, side 32.

Nr. 1 ser nu sådan ud:

"1) Jordbrugsvirksomheden skal for hver planperiode, hvor der ønskes tildelt op til 230 kg kvælstof fra organisk gødning pr. hektar harmoniareal, senest den dato, der er anført som ansøgningsfrist i bekendtgørelse om markblok, elektronisk fællesskema og elektroniske tilsagnsskemaer, ansøge om at udbringe organisk gødning op til 230 kg kvælstof fra organisk gødning pr. hektar harmoniareal pr. planperiode og foretage en gødningsplanlægning efter lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om næringsstofreducerende tiltag i Landbrugsstyrelsens Tast selv, som kan tilgås via Landbrugsstyrelsens hjemmeside. Gødningsplanlægningen må ikke indeholde oplysninger om arealanvendelse i strid med nr. 5 og 9."

Hidtidig nr. 8:

"Jordbrugsvirksomheden skal for hver planperiode, hvor der ønskes udbragt op til 230 kg N pr. ha harmoniareal pr. planperiode, senest den dato, der er anført som ansøgningsfrist i bekendtgørelse om markblok, elektronisk fællesskema og elektroniske tilsagnsskemaer, ansøge om at udbringe op til 230 kg N pr. ha harmoniareal pr. planperiode samt foretage en gødningsplanlægning, jf. lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om næringsstofreducerende tiltag, i Fødevareministeriets Tast selv-service, som kan tilgås via Landbrugsstyrelsens hjemmeside"

Nr. 2 - ny bestemmelse om afslag på ansøgning

Med hjemmel i § 5a, stk. 2 i den nyligt ændrede husdyrbruglov (lov nr. 415 af 5. april 2022 om ændring af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.) har man indsat en bestemmelse om afslag på ansøgning som nr. 2 i bilag 2. Det er sket for at sikre en korrekt gennemførelse af kvægundtagelsen i Danmark.

Nr. 2

"I planperioden efter, at en jordbrugsvirksomhed er idømt en bøde for overtrædelse af betingelserne i dette bilag eller for overtrædelse af § 12 i lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om næringsstofreducerende tiltag, meddeler Landbrugsstyrelsen afslag på ansøgning om tilladelse til tildeling af op til 230 kg kvælstof fra organisk gødning pr. hektar harmoniareal."

Bestemmelsen er formuleret anderledes end i høringsudgaven, men betydningen er den samme.

Gødsningslovens § 12

"I planperioden må en virksomheds forbrug af kvælstof til gødningsformål, jf. §§ 18, 19 og 21-30 og regler fastsat i medfør heraf, ikke overstige virksomhedens samlede kvote for kvælstof, jf. §§ 13-17 og regler fastsat i medfør heraf."

Læs mere

Læs om denne bestemmelse her på LandbrugsInfo i artiklen "[Husdyrbrugloven ændres pr. 1. juli 2022](#)" under overskriften "Ny bemyndigelse til

 regler om afslag på kvægundtagelsen - § 5a, stk. 2 - skærpeelse"

(Da gødningsanvendelsesbekendtgørelsens bilag 2, nr. 2 er fastsat med hjemmel i husdyrbruglovens § 5a, skal bilag 2, nr. 2 holde sig inden for rammerne af § 5a. Derfor er det relevant at læse om sidstnævnte bestemmelse).

Nr. 3 (hidtidig nr. 9)

"dyrkede og udyrkede arealer" er ændret til "landbrugsareal", så det svarer til sprogbrugen i gødningsbekendtgørelsen.

Litra i) er ny.

I forhold til høringsudgaven har ministeriet præciseret, at jordbrugsvirksomheden skal opbevare gødningsplanen.

Nr. 3 ser nu sådan ud:

"Jordbrugsvirksomheden skal opbevare en gødningsplan for jordbrugsvirksomhedens landbrugsareal, som udover de forhold, der følger af lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om næringsstofreducerende tiltag og de i medfør heraf udstedte bekendtgørelser, skal indeholde følgende:

- a) en skitse, der viser de enkelte markers beliggenhed,
- b) oplysning om antallet af husdyr, en beskrivelse af opstaldnings- og opbevaringssystemer, herunder opbevaringskapaciteten for gødning,
- c) en beregning af det kvælstof og fosfor, der produceres på jordbrugsvirksomheden,
- d) en beskrivelse af eventuel gødningsbehandling og forventede egenskaber for den behandlede gødning,
- e) oplysning om mængde og type af husdyrgødning, som leveres uden for eller modtages på jordbrugsvirksomheden,
- f) oplysning om afgrødens forventede kvælstof- og fosforbehov for hver mark,
- g) en beregning på markniveau af, hvor meget kvælstof og fosfor, der tilføres med gødning,
- h) angivelse af tidspunkt for tilførsel af husdyrgødning og kunstgødning og
- i) en plan for på hvilke af jordbrugsvirksomhedens harmoniarealer, der i den efterfølgende planperiode etableres plantedække omfattet af nr. 9, og hvilke af jordbrugsvirksomhedens harmoniarealer, der forventes ompløjet efter den 1. marts"

Hidtidig nr. 9

"Jordbrugsvirksomhedens gødningsplan for dyrkede og udyrkede arealer skal udover de forhold, der følger af lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om næringsstofreducerende tiltag og de i medfør heraf udstedte bekendtgørelser, indeholde følgende:

- a) en skitse, der viser de enkelte markers beliggenhed,
- b) oplysning om antallet af husdyr, en beskrivelse af opstaldnings- og opbevaringssystemer, herunder opbevaringskapaciteten for gødning,
- c) en beregning af det fosfor, der produceres på jordbrugsvirksomheden,
- d) en beskrivelse af eventuel gødningsbehandling og forventede egenskaber for den behandlede gødning,
- e) oplysning om mængde og type af husdyrgødning, som leveres uden for eller modtages på jordbrugsvirksomheden,
- f) oplysning om afgrødens forventede fosforbehov for hver mark,
- g) en beregning af fosfor, der tilføres med husdyrgødning, afgasset vegetabilsk biomasse og kunstgødning for hver mark og
- h) angivelse af tidspunkt for tilførsel af husdyrgødning og kunstgødning"

Nr. 5 (hidtidig nr. 6)

"arealer, som jordbrugsvirksomheden har til rådighed" er ændret til "landbrugsarealer", som dækker det samme, og som anvendes i gødningsbekendtgørelsen.

Nr. 5 ser nu sådan ud:

"Kvælstoffikserende afgrøder må ikke dyrkes på jordbrugsvirksomhedens landbrugsareal. Dette gælder dog ikke afgrøder omfattet af litra a) - c).

- a) Byg/ært blandinger med udlæg, jf. litra c.
- b) Kløver/lucerne i græsmarker med under 50 pct. kløver/lucerne baseret på antallet af frø.
- c) Græs- eller cikorieudlæg med under 50 pct. kløver/lucerne baseret på antallet af frø."

Hidtidig nr. 6

"6) Kvælstoffikserende afgrøder må ikke dyrkes på de arealer, som jordbrugsvirksomheden har til rådighed. Dette gælder dog ikke:

- a) Byg/ært blandinger med udlæg, jf. litra c.
- b) Kløver/lucerne i græsmarker med under 50 pct. kløver/lucerne.
- c) Græs- eller cikorieudlæg med under 50 pct. kløver/lucerne"

Ny nr. 6

"Jordbrugsvirksomheder med afgrøder omfattet af nr. 5, litra b) og c) skal kunne dokumentere, at andelen af kløver/lucerne er under 50 pct. ved fremvisning af nummer på frøgræsblandingen, indlægseddel eller faktura for køb af frøblandingen."

Nr. 7

Det er præciseret, at analyserne af prøverne skal foretages af et laboratorium, der som minimum skal have et kvalitetsstyringssystem i overensstemmelse med standarden EN ISO/IEC 17025 eller andre tilsvarende internationalt accepterede standarder.

P-analysen skal foretages efter Olsen P-metoden.

Det er samtidig et krav, at prøveudtagningen skal indtegnes på markkort, og at der skal være en entydig sammen-hæng mellem udtagningssted på markkortet og analyseresultatet.

Analyseattest og markkort skal kunne forevises på forlangende i forbindelse med kontrol. Ministeriet skriver i høringsbrevet (side 45), at man herved sikrer Landbrugsstyrelsens mulighed for at kontrollere, at jordprøverne som krævet dækker hele jordbrugsvirksomhedens harmoniareal. Den tilsvarende justering er indsat i bekendtgørelsens § 19, stk. 1, nr. 4, vedrørende hævelse af fosforloftet ved lave fosfortal.

"hele arealet i omdrift" er ændret til "hele jordbrugsvirksomhedens harmoniareal".

Dette, vurderer ministeriet, stemmer bedre overens med ordlyden af betingelsen om jordprøver i kvægundtagelsens artikel 8, der omtaler "agerjord" og "landbrugsjord". Ændringen indebærer, at der også skal tages prøver fra permanent græs. Dette vurderes hensigtsmæssigt, da disse også kan modtage organisk gødning og dermed også kan have et højt indhold af næringsstoffer.

- Se høringsbrevet punkt 1.21, side 45.

Nr. 7 ser nu sådan ud:

"Der skal foretages kvælstof- og fosforanalyser af jordprøver fra de øverste 30 cm af jorden mindst hvert 4. år pr. 5 hektar på hele jordbrugsvirksomhedens harmoni-areal. Analyserne af prøverne skal foretages af et laboratorium, der som minimum skal have et kvalitetsstyringssystem i overensstemmelse med standarden EN ISO/IEC 17025 eller andre tilsvarende internationalt accepterede standarder. Fosforanalysen skal foretages efter Olsen P-metoden. Kvælstof-analysen skal vise N-min eller Total N. Der skal som minimum foreligge én jord-prøve for hver påbegyndt 5 hektar harmoniareal og som minimum én jordprøve for hver mark, som indgår i jordbrugsvirksomhedens harmoniarealer. Prøveudtagningen skal indtegnes på markkort, og der skal være en entydig sammenhæng mellem udtagningssted på markkortet og analyseresultat på analyseattesten. Analyseattest og markkort skal kunne forevises på forlangende i forbindelse med kontrol. En jordbrugsvirksomhed, som har anvendt muligheden for at udbringe organisk gødning i mængder svarende til op til 230 kg kvælstof pr. hektar harmoniareal i mere end 4 sammenhængende planperioder, skal for hver planperiode efter den 4. planperiode kunne fremvise jordprøver, der er udtaget i en af de 4 forudgående planperioder."

Hidtidig nr. 7

"Der skal foretages N- og P-analyser af jordprøver fra de øverste 30 cm af jorden mindst hvert 4. år pr. 5 ha på hele arealet i omdrift, som jordbrugsvirksomheden har til rådighed i den planperiode, hvor prøverne udtages. Der skal foreligge dateret dokumentation herfor f.eks. i form af N-min-beregning og jordanalysekort. En jordbrugsvirksomhed, som har anvendt muligheden for at udbringe organisk gødning i mængder svarende til op til 230 kg kvælstof pr. ha harmoniareal i mere end 4 sammenhængende planperioder, skal for hver planperiode efter den 4. planperiode kunne fremvise jordprøver, der er udtaget i en af de 4 forudgående planperioder"

Nr. 9 (hidtidig nr. 1)

Ministeriet skriver sådan i høringsbrevet punkt 1.21., side 45-46:

"For så vidt angår kravet om plantedække i bilag 2, nr. 1, der bliver nr. 9, er det præciseret, at dækningsgraden af plantedækket skal være tilstrækkeligt henset til, hvad der er muligt at opnå på den pågældende årstid, og at dækningsgraden vurderes på markniveau.

Der kan efter Fødevarerministeriets vurdering være tilfælde, hvor det er undskyldeligt, at kravet ikke er fuldt opfyldt, og hvor det derfor findes rimeligt, at jordbrugsvirksomheden ikke ifalder en bøde for utilstrækkeligt plantedække, hvis jordbrugsvirksomheden har oplyst Landbrugsstyrelsen om dette, inden virksomheden har kendskab til, om den er udtaget til kontrol. Der foreslås derfor som noget nyt indført mulighed for selvanmeldelse af manglende opfyldelse af plantedækkekravet, idet kvægundtagelsen ikke giver mulighed for at nedsætte kvælstofkvoten som følge af manglende plantedække. Det er således indarbejdet i bilag 2, nr. 9, at hvis det i forbindelse med kontrol vurderes, at dækningsgraden ikke er tilstrækkelig på en del af en mark, kan den del af marken, hvor afgrøden ikke har en tilstrækkelig dækningsgrad, ikke tælle

med som en del af det etablerede plantedække, medmindre jord-brugsvirksomheden skriftligt har oplyst Landbrugsstyrelsen om manglerne ved plantedækket. Videre er det indsat, at oplysningerne skal være givet til Landbrugsstyrelsen, inden Landbrugsstyrelsen har varslet, at jordbrugsvirksomheden er udtaget til kontrol, og at muligheden for selvanmeldelse alene anvendes to gange inden for en periode på fem på hinanden følgende planperioder.”

Læs mere

Læs mere om dette her på LandbrugsInfo i artiklen "[Husdyrbrugloven ændres pr. 1. juli 2022](#)" under overskriften "Selvanmeldelse af mangler ved plantedækket – bøde kan undgås"

Bemærk

Bemærk, at der ikke lige nu gælder andre betingelser for selvanmeldelse af mangler ved plantedækket, end at anmeldelsen skal ske før Landbrugsstyrelsen har varslet kontrol. Se Ministeriets høringsnotat punkt 13, side 32.

Nr. 9 ser nu sådan ud:

"På jordbrugsvirksomheden skal der senest ved starten af den efterfølgende planperiode den 1. august være etableret plantedække på 80 pct. eller mere af harmoniarealet med en afgrøde med et højt kvælstofoptag og en lang vækstsæson. Dækningsgraden af plantedækket skal være tilstrækkelig henset til, hvad der er muligt at opnå på den pågældende årstid. Dækningsgraden vurderes på markniveau. Hvis det i forbindelse med kontrol vurderes, at dækningsgraden ikke er tilstrækkelig på en del af en mark, kan den del af marken, hvor afgrøden ikke har en tilstrækkelig dækningsgrad, ikke tælle med som en del af det etablerede plante-dække, med mindre jordbrugsvirksomheden skriftligt har oplyst Landbrugsstyrelsen om manglerne ved plantedækket. Oplysningerne skal være givet til Landbrugsstyrelsen, inden Landbrugsstyrelsen har varslet, at jordbrugsvirksomheden er udtaget til kontrol. Muligheden kan alene anvendes 2 gange inden for en periode på 5 på hinanden følgende planperioder."

Hidtidig nr. 1

"På jordbrugsvirksomheden skal der senest ved starten af den efterfølgende plan-periode den 1. august være etableret plantedække på 80 pct. eller mere af harmoniarealet med en afgrøde med et højt kvælstofoptag og en lang vækstsæson"

Uændrede bestemmelser med nyt nr.

Hidtidig nr. 2 er nu nr. 12 og er uændret.

Hidtidig nr. 3 er nu nr. 8 og er uændret.

Hidtidig nr. 4 er nu nr. 10 og er uændret.

Hidtidig nr. 5 er nu nr. 11 og er uændret.

Se ministeriets høringsbrev og -notat

Se ministeriets høringsbrev af 6. maj 2022

[Notat i forbindelse med høring af udkast til gødningsanvendelsesbekendtgørelsen forud for planperioden 2022/2023 \(pdf\)](#)

Se ministeriets høringsnotat af 1. juli 2022

[Høringsnotat vedr. gødningsanvendelsesbekendtgørelsen for planperioden 2022/2023 \(pdf\)](#)

Er notaterne flyttet?

Så kan du søge dem frem på [Høringsportalen](#)

Emneord

Godskning

Husdyrgodkendelse

Tema: Miljøgodkendelse af husdyrbrug

Find viden og information om regler, der gælder for husdyrbrug. Det er regler om miljøtilladelse og miljøgodkendelse, herunder revurdering og regulering af ammoniak. Det er også regler om anmeldelse, om placering og indretning af anlæg og om anvendelse af...

Publiceret: 04. august 2022

Opdateret: 04. august 2022

Vil du vide mere?

Joan Fuglsig Andresen

Specialkonsulent, Erhvervsjura
Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

jfa@lf.dk

+45 2382 9064

SEGES Innovation P/S Tlf. 8740 5000
Agro Food Park 15 Fax. 8740 5010
8200 Aarhus N Email info@seges.dk

